PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXII. Št. 5 (6292)

TRST, petek 7. januarja 1966

DIPLOMATSKA DEJAVNOST OKOLI VIETNAMA

Šeljepin odpotoval iz Moskve v Hanoj Peking ostro napada odhod delegacije

V Moskvi ponavljajo, da mora Hanoj sam odločiti, ali so ameriške ponudbe sprejemljive - Delegacija se bo posvetovala o povečanju gospodarske in vojaške pomoči - Harriman v Tokiu - Manjši spopadi v Južnem Vietnamu

MOSKVA, 6. — Agencija Tass poroča, da je član tajništva KP SZ Aleksander Šeljepin odpotoval danes s člani svoje delegacije v Hanoj na vabilo tamkajšnje vlade in tamkajšnje komunistične stranke. Spremljajo ga: član tajništva CK KP Dimitri Ustinov, član CK KP Konstantin Rusakov, ravnatelj oddelka za jugovzhodno Azijo v zunanjem ministrstvu Anatolij Cistajakov, pomočnik vrhovnega poveljnika sovjetskih strateških raketnih enot general Vladimir Tolubkov. V Hanoju se jim bo pridružil tamkajšnji sovjetski poslanik Šerbakov.

Delegacija bo potovala skozi Peking in njeno letalo bo prispelo v kitajsko prestolnico jutri. Ni znano, ali se bo delegacija ustavila v Pekingu, zlasti še, ker je agencija Nova Kitajska danes ostro napadla odhod Šeljepina in članov delegacije v Hanoj. Agencija postavlja odhod delegacije v neposredno zvezo z razgovorom, ki ga je ameriški poslanik v Moskvi Kohler imel 22. in 24. decembra s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom in z njegovim pomočnikom Kuznjecovom.

Agencija trdi, da se je ameriška «mirovna ofenziva» začela 29. decembra, ko je Podgorni sprejel v Moskvi ameriškega poslanika Kohlerja in ko je prispel v Varšavo potujoči poslanik Averell Harriman. «Značilno je, pravi agencija, da je zvečer 28. decembra, dan pred začetkom ameriške «velike mirovne ofenzive», Sovjetska zveza sporočila, da bo član vodstva in tajništva CK KP SZ Šeljepin kmalu odpotoval v Hanoj na čelu delegacije.»

Na letališču v Moskvi so se ob odhodu delegacije zbrali med drugimi tudi kitajski poslanik v Moskvi, severnovietnamski odpravnik poslov ter predstavnik južnovietnamske osvobodilne fronte.

V poluradnih krogih v Moskvi izjavljajo, da so smešne govorice, da bi bila sovjetska vlada pripravljena sodelovati z ameriško vlado, da bi dosegli v Vietnamu premirje za vsako ceno. V Moskvi ponovno poudarjajo, da pritiče hanojski vladi odločitev, ali so ameriške ponudbe sprejemljive ali ne, in prav tako pritiče Hanoju odločitev, kdaj bo čas zrel za začetek pogajanj.

V ameriških diplomatskih krogih pa so zanikali, da se je ameriški poslanik Kohler med svojimi sestanki s sovjetskimi voditelji v Moskvi pogovarjal o Vietnamu. Z Gromikom in s Kuznjecovom je govoril izključno o odnosih med obema državama. Obisk pri predsedniku Podgornem pa je bil samo protokolaren.

V Moskvi tudi poudarjajo, da je naloga Šeljepina znova poudariti solidarnost in podporo Sovjetske zveze Severnemu Vietnamu in osvobodilni fronti. Dalje se poudarja, da bodo med obiskom govorili o načinu in času izvajanja večje gospodarske in vojaške pomoči Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav Severnemu Vietnamu.

Član delegacije je bil 20 let odgovoren za industrijo in za vojne dobave v Sovjetski zvezi. Leta 1963 je prevzel vodstvo vrhovnega sveta za državno gospodarstvo in je po odstranitvi Hruščova postal član tajništva stranke in prezidija. Še vedno skrbi za težko industrijo in še posebno za vojno industrijo. Velja za glasnika vojakov v najvišjih organih partije. General Tolubko pa je strokovnjak za raketne izstrelke.

«Washington Post» piše danes, da je umaknil iz tiska novico, v kateri se je zatrjevalo, da je do prekinitve bombardiranja Severnega Vietnama prišlo ne samo v neposredni zvezi s Šeljepinovim odhodom v Hanoj, temveč celo na sovjetsko zahtevo. List je umaknil članek iz tiska, potem ko je državni departma te trditve zanikal. Danes pa se list povrača k zadevi in pravi, da čeprav ni moč ugotoviti utemeljenosti novice v tej obliki, sta «pavza» in Šeljepinov odhod povezana «z vzporedno izmenjavo znakov» med Washingtonom in Moskvo. List pripominja, da je zadevna vzporednost naporov in smotrov med obema prestolnicama ena od tajnosti, ki jih najbolj brani Johnsonova uprava, «kajti njeno razkritje bi pomenilo dati bistvo kitajski obtožbi o sodelovanju Moskve z Washingtonom».

Ameriški potujoči poslanik Harriman pa nadaljuje svoje potovanje po raznih prestolnicah. Davi je prispel iz Kaira v Bangkok, kjer se je sestal s tajlandskim zunanjim ministrom. Takoj nato je odpotoval v Tokio, kjer se bo jutri sestal s predsednikom japonske vlade. Na tiskovni konferenci je Harriman izjavil med drugim: «Lahko rečem, da vsi tisti, s katerimi sem govoril, priznavajo iskrenost predsednika Johnsona, kar se tiče njegovih pozivov na mir. Nisem srečal nikogar, ki bi dvomil o njegovi iskrenosti. Lahko rečem, da so vsi — vsakdo na svoj način — pripravljeni storiti, kar morejo, da se doseže mir.» Glede posvetovanj z japonskimi voditelji je Harriman izjavil, da je Japonska najvažnejša zaveznica ZDA, in zaradi tega želi Johnson, da je japonska vlada v celoti obveščena o ameriških pobudah.

Tudi Mennen Williams nadaljuje potovanje po afriških državah. Danes je obiskal Liberijo, kjer se je sestal s predsednikom Tubmanom in je nato odšel v Gvinejo na sestanek s predsednikom Seku Turejem in končno v Dahar na sestanek s Senghorom.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je sinoči več kot eno uro prepričeval diplomatske predstavnike Latinske Amerike, da je sedanja ameriška «mirovna ofenziva» iskrena. Predsednik Johnson nadaljuje proučevanje rezultatov svoje «mirovne ofenzive». Glavna pozornost Washingtona pa je sedaj obrnjena v Hanoj, kamor je danes odpotovala sovjetska delegacija s Šeljepinom na čelu. Ker spremljajo Šeljepina strokovnjaki za oboroževanje in za raketne izstrelke, domnevajo v Washingtonu, da bo Šeljepin morda skušal odtegniti Hanoj kitajskemu vplivu s ponudbo večje vojaške pomoči. Po mnenju Washingtona bi sovjetska vlada, ko bi dobila privolitev Hanoja, skušala pripraviti hanojsko vlado do tega da sprejme začetek pogajanj, da vidi, ali so ameriške ponudbe res iskrene.

V zadnjih 24 urah je bila dejavnost osvobodilne vojske v Južnem Vietnamu majhna. Sajgonske čete so izvedle več akcij na raznih sektorjih. Preteklo noč so osvobodilne sile napadle neko vladno postojanko v pokrajini Quang Ngai. V bližini Bien Hoa pa je vladni bataljon padel v zasedo osvobodilne vojske. Akcija, ki so jo začele ameriške in sajgonske čete na poti med Sajgonom in kamboško mejo, ni bila uspešna, ker sploh ni prišlo do stikov s partizani. Jugozahodno od Dananga pa so ameriške čete zažgale neko vas. Uradno trdijo, da so prej pomagali prebivalstvu rešiti imetje iz hiš. Ameriški vojaški predstavnik je danes javil, da so oddelki osvobodilne vojske prvikrat uporabljali težke minomete od 120 milimterov, in sicer med napadom, ki so ga izvedli četrtega in petega januarja na taborišče posebnih čet v Ke San.

Danes popoldne je eksplodirala mina pred glavnim vhodom letalskega oporišča Son Nhoi v Sajgonu. Nocoj pa je eksplodirala bomba pred policijsko postajo v sajgonski četrti Dia Dinh.

V Sajgonu se govori, da bo tamkajšnja vlada sledila zgledu osvobodilne fronte in bo v kratkem napovedala štiridnevno premirje ob vietnamskem novem letu.

Načelnik programa za zdravniško pomoč Vietnamu general James Humphreys je včeraj izjavil na tiskovni konferenci, da so izgube med južnovietnamskimi civilisti boji v gosto naseljenih krajih pogostoma večji kakor med vojaki.

Kairski list «Al Ahram» piše, da so ZDA zaprosile ZAR, naj se zanima za ameriške vojne ujetnike v Severnem Vietnamu. Prošnjo so poslali hanojski vladi. List piše, da je hanojska vlada odgovorila: «Ameriški vojaki, predvsem pa letalci, ki so zaprti v Severnem Vietnamu, veljajo za vojne zločince in ne za ujetnike, ker uradno ni vojnega stanja med ZDA in Severnim Vietnamom.»

Vendar pa se stiki med Hanojem in Kairom nadaljujejo in kairska vlada bo pozitivno odgovorila ameriški vladi, samo če se bo Severni Vietnam strinjal, da ZAR prevzame nalogo, za katero jo je prosil Washington.

DANES

Šeljepin je včeraj odpotoval skozi Peking v Hanoj in v Moskvi se poudarja, da bo znova poudaril solidarnost in podporo Sovjetske zveze Severnemu Vietnamu in osvobodilni fronti. V Washingtonu pa domnevajo, da bo Šeljepin morda skušal odtegniti Hanoj kitajskemu vplivu s ponudbo večje pomoči, in pripraviti hanojsko vlado do tega, da sprejme začetek pogajanj, da bi ugotovila, ali so ameriške ponudbe res iskrene, kot je predsinočnjim več kot eno uro prepričeval predstavnike Latinske Amerike ameriški državni tajnik Dean Rusk. Del ameriškega tiska pa piše, da sta pavza v bombardiranju Severnega Vietnama in Šeljepinov obisk povezana «z vzporedno izmenjavo znakov» med Washingtonom in Moskvo, ter da je vzporednost teh naporov ena od tajnosti, ki jih Johnson najbolj brani. O iskrenosti «ameriške ofenzive miru» je govoril tudi Harriman, ki je včeraj obiskal Bangkok, danes pa se bo v Tokiu sestal s predsednikom japonske vlade. Kitajci seveda Šeljepinov obisk napadajo, češ da se je «mirovna ofenziva» začela, ko je Podgorni sprejel 29. decembra lani ameriškega poslanika, kar pa v Moskvi zanikajo, ker je hanojska vlada tista, ki bo odločala, ali so ameriške ponudbe sprejemljive in kdaj bo čas za začetek pogajanj. Tudi štirinajsti dan letalskega nenapadanja Severnega Vietnama je bila dejavnost osvobodilne vojske v Južnem Vietnamu majhna, pač pa je včeraj popoldne eksplodirala mina pred glavnim vhodom letalskega oporišča v Sajgonu, zvečer pa bomba pred policijsko postajo v neki četrti glavnega mesta.

Sovjetska vlada je v zvezi z manevri ameriških pomorskih in letalskih sil na Črnem morju pozvala vlado ZDA, naj preneha «s temi nevarnimi izzivanji v bližini sovjetske meje».

V Taškentu, kjer rešujejo indijsko-pakistanski spor, je indijski predstavnik odločno zanikal, da bi konferenca zašla v slepo ulico, in je dodal, da so «nekoliko napredovali». Pakistanski predstavnik pa je dejal, da «napredujejo centimeter za centimetrom». Še vedno gre za vključitev kašmirskega vprašanja na dnevni red, kajti indijski predsednik Šastri je mnenja, naj bi razgovori potekali brez posebnega dnevnega reda. Opazovalci pripisujejo veliko važnost včerajšnjemu triurnemu razgovoru Kosigina z Ajubom Kanom ter tudi dve in polurnem razgovoru s Šastrijem.

V Havani sta na konferenci treh celin ZAR in Zunanja Mongolija predlagali, naj bi ustanovili enotno organizacijo revolucionarnih sil treh celin. Saudski delegat pa je opozoril, da konferenca ne sme služiti kot odskočna deska za širjenje sporov med delegacijami.

Včeraj je bil šesti dan stavke delavcev javnega prevozništva v New Yorku, tako da je prišlo do takega zastoja, kakršnega največje mesto ZDA doslej še ni poznalo, zlasti zaradi tega, ker neprestano dežuje. Pogajanja, ki so trajala 17 ur, s včeraj prekinili in se bodo še nadaljevala.

Konvertibilnost dinarja bo dosežena leta 1970

BEOGRAD, 6. — Zvezni tajnik za finance Kiro Gligorov je na seji komisije zvezne skupščine za financiranje gospodarskih odnosov z inozemstvom v razpravi o tezah za izpopolnjevanje deviznega režima med drugim poudaril, da se mora z ukrepi gospodarske politike in srednjeročnega gospodarskega načrta doseči do leta 1970 konvertibilnost dinarja in devizni režim modernega razvitega gospodarstva. Samo v takih pogojih se bo jugoslovansko gospodarstvo lahko popolnoma vključilo v mednarodno razdelitev dela. Da bi se to doseglo, pa so potrebni v prihodnjih letih napori za stabilizacijo gospodarstva in ustvarjanje materialnih posebno pa deviznih rezerv. To bo doseženo v etapah. Tako se bo že v prihodnjem letu skušal popolnoma likvidirati primanjkljaj tekoče plačilne bilance z inozemstvom, kar pomeni, da se bodo tekoči devizni izdatki krili z izvozom in z dotokom deviz iz neblagovnega prometa. Inozemski krediti se bodo uporabljali samo za potrebe dolgoročnega razvoja upoštevajoč pri tem možnost izpolnjevanja prevzetih obveznosti.

Po prvih podatkih je Jugoslavija izvozila lani blaga v vrednosti 1362.4 milijarde dinarjev, kar je za 22 odst. več kot leta 1964, in uvozila blaga za 1610 milijard dinarjev, to je za 3 odst. manj kot leta 1964.

GIBRALTAR, 6. — Španske oblasti bodo uvedle od 10. januarja dalje nove omejitvene ukrepe na meji z Gibraltarjem. Ukrepi bodo prizadeli španske delavce, ki odhajajo vsak dan na delo v Gibraltar, ker ne bodo mogli več uporabljati motornih vozil in koles za odhajanje na delo.

STAVKA V NEW YORKU ŠE TRAJA

Za ponedeljek napovedana velika protestna demonstracija

Zdravstveno stanje sindikalnega voditelja Quilla se je poslabšalo

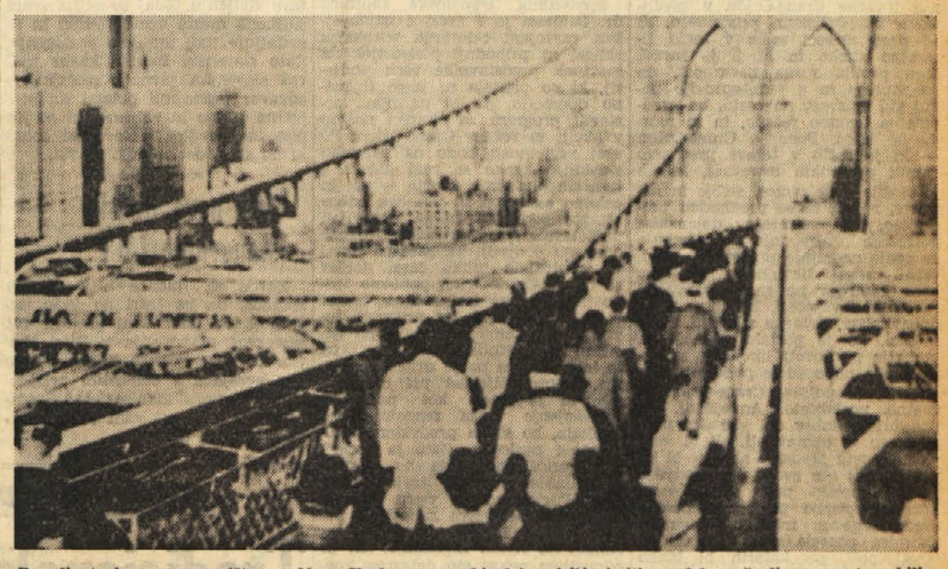

Zaradi stavke v prevozništvu v New Yorku so prebivalci prisiljeni iti na delo peš ali pa z avtomobili, ki pa povzročajo velik zastoj v prometu. — Slika kaže množico pešcev na mostu Brooklyn, ki gredo zjutraj na delo

NEW YORK, 6. — Danes je že šesti dan stavke v javnem prevozništvu v New Yorku. Po ulicah je prišlo do ogromnega zastoja, kakršnega v New Yorku še niso videli. Dolge vrste avtomobilov so prisiljene čakati ure in ure na glavnih ulicah in na drugih cestah pod neprestanim dežjem.

Danes zjutraj so prekinili pogajanja za rešitev spora, ki so trajala nepretrgoma 17 ur. Župan Lindsay je ostal v svojem uradu v občinski palači in se ni sestal s predstavniki sindikatov. Za ponedeljek je napovedana velika protestna demonstracija pred občinsko palačo, če do tedaj ne bo rešen spor. Zdi se, da je rešitev še daleč zaradi velike razlike med zahtevami sindikatov in ponudbami občinske uprave. Nameščenci treh mednarodnih letališč v New Yorku so izglasovali resolucijo, s katero izrekajo podporo stavkajočim. Ni izključeno, da bo sindikat teh nameščencev pooblastil solidarnostno stavko.

Prebivalstvo New Yorka se je polagoma privadilo številnim nevšečnostim, ki jih povzroča stavka. Občinske oblasti v New Yorku niso do sedaj zahtevale pomoči od državnih ali od zveznih oblasti. Johnson je izjavil, da je pripravljen sprejeti morebitne pobude, če bo dobil zahtevo krajevnih oblasti.

Najbolj pa je razburila duhove aretacija predsednika sindikata nameščencev v prevozništvu Michaela Quilla in drugih sindikalnih voditeljev. Quill je še vedno v bolnišnici. Nocoj so sporočili, da se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo.

Sindikalni voditelj Michael Quill

NA SEDEŽU DRUŠTVA «IVAN TRINKO» V ČEDADU

Tretje srečanje izseljencev iz Slovenske Benečije

Prepevali so jim «Beneški fantje» - Pozdravna govora in ugotovitve o pravicah slovenske manjšine poslancev Lizzera (KPI) in Fortune (PSI)

Odlično je uspelo tretje, sedaj že tradicionalno, srečanje izseljencev iz Slovenske Benečije, ki ga je priredilo prosvetno društvo «Ivan Trinko» v svojih prostorih v Čedadu. Dvoranica prosvetnega društva je bila premajhna, da bi lahko sprejela vse izseljence, ki so se radi odzvali vabilu društva, da se zberejo v domačem krogu. Še zlasti jih je pritegnila vest, da jih bo zabaval domačin Anton Birtič s svojim zabavnim ansamblom «Beneški fantje», ki ga že poznajo, saj mnogokrat oddaja beneške narodne pesmi po ljubljanski radijski postaji. Ob veselih zvokih odličnega ansambla in ob domačih pesmih ter ob šaljivih recitacijah igralca Saše Miklavca se je kmalu ustvarilo prijetno ozračje, tako da je mnogim bilo žal, da so se godci morali že posloviti, ker so imeli zvečer ob 20. uri koncert v župnijski dvorani v Št. Petru. Ta koncert sta skupaj priredila društvo «Ivan Trinko» in domače športno društvo.

Zbrane izseljence sta pozdravila poslanca Lizzero (KPI) in Fortuna (PSI). Lizzero jim je v prisrčnih besedah voščil vse najboljše za novo leto. Ugotovil je, da letos praznujemo stoto obletnico priključitve teh krajev k Italiji, in da je Italija v tem razdobju naredila velike korake naprej, področje Furlanije pa žal zaostaja, zaradi česar so tudi tako številni prebivalci prisiljeni izseliti se. Nato je poslanec govoril o splošnih pravicah prebivalcev in o obvezi komunistične stranke ter vseh komunističnih poslancev, da se borijo, da se bodo za vse prebivalce tega področja izvajala ustavna določila glede njih narodnostnih pravic.

Poslanec Fortuna je govoril o istih dveh vprašanjih in prav tako ugotovil, da je bilo le malo storjenega, da se ustvarijo pogoji za zaposlitev doma. Nato je ugotovil, da je Italija že mnogo naredila na poti, da bodo vsi državljani imeli enake pravice in iste možnosti za njih kulturni in vsestranski razvoj. Vendar še vedno to ni omogočeno na tem področju in je treba doseči, da bodo prebivalci tega področja lahko svobodno uporabljali svoj jezik in se svobodno kulturno ter vsestransko razvijali. Prav v tem je tudi globok smisel resničnega bratstva med narodi.

V imenu društva je prisotne pozdravil njegov tajnik Izidor Predan, ki se je «Beneškim fantom» tudi zahvalil za prijetno popoldne.

Huda nesreča na Filipinih

MANILA, 6. — Pri neki cestni nesreči je včeraj zgubilo življenje 35 oseb. Avtobus, s katerim so se peljali, je zdrknil s ceste na nekem ovinku v bližini Manile. Pri življenju je ostalo samo pet potnikov, ki pa so hudo ranjeni.

Bangui prekinil odnose s Kitajsko

BANGUI, 6 — Nova vlada Srednjeafriške republike je sklenila prekiniti diplomatske odnose s Kitajsko in izgnati vse kitajske državljane, ki sedaj živijo v tej republiki. To so danes sporočili kitajskemu odpravniku poslov.

Polkovnik Bokasa, ki je prevzel oblast v noči od 31. decembra na 1. januar, je izjavil, da je vlada sprejela te ukrepe, ker da so včeraj zjutraj našli zalogo orožja ter zaplenili dokumente, ki pričajo o ustanovitvi «srednjeafriške ljudske vojske» pod vodstvom kitajskih elementov ali Kitajcem naklonjenih srednjeafriških elementov. Bokasa je izjavil, da je prejšnji predsednik Dacko vedel za obstoj glavnega štaba te vojske, ki ga je sestavljalo 15 oseb. Člani tega glavnega štaba bodo prišli pred mešano civilno in vojaško sodišče. Kar se tiče Dacka, je Bokasa izjavil, da se njegovo stališče do njega ne bo spremenilo in se ne bo uvedel proti njemu noben postopek.

GLAVNA OVIRA ŠE VEDNO KAŠMIR

Težavna pogajanja v Taškentu napredujejo «centimeter za centimetrom»

Kosigin se je včeraj dolgo pogovarjal z Ajubom Kanom in s Šastrijem - Danes nov sestanek dveh državnikov

TAŠKENT, 6. — Predsednik sovjetske vlade Kosigin se je davi sestal s pakistanskim predsednikom Ajubom Kanom, popoldne pa s Šastrijem. Pakistanski in indijski predsednik sta se imela sestati zjutraj, toda nijun sestanek je bil odložen zadnji trenutek zaradi omenjenih razgovorov s Kosiginom.

Razgovor med Kosiginom in Ajubom Kanom je trajal skoraj tri ure. Njegov sestanek s Šastrijem pa je trajal dve uri in pol. Kosigin se trudi, da bi dosegel privolitev Šastrija, da se tudi kašmirsko vprašanje postavi na dnevni red razgovorov. Popoldne so sporočili, da je bil sestanek med Šastrijem in Ajubom Kanom odložen na jutri.

Pakistanski predstavnik je danes ponovil pakistansko stališče, da če se hoče doseči pozitiven rezultat, je življenjskega važnosti, da obe strani temeljito proučita kašmirsko vprašanje, ki je vzrok napetosti in spora med obema državama. Z indijske strani pa poudarjajo, da se ne strinjajo s pakistanskim stališčem, da je treba kašmirsko vprašanje vključiti na dnevni red razgovorov. Šastri je mnenja, da morajo razgovori potekati brez posebnega dnevnega reda. Vendar pa je indijski predstavnik odločno zanikal, da je konferenca prišla v slepo ulico, in je dodal, da so «nekoliko napredovali» v primerjavi z včerajšnjim dnem. Pakistanski predstavnik pa je izjavil, da «napredujejo centimeter za centimetrom».

Stewartova tiskovna konferenca v Limi

LIMA, 6. — Britanski zunanji minister Michael Stewart je ob zaključku svojega obiska v Peruju govoril na tiskovni konferenci o najvažnejših zunanjepolitičnih vprašanjih.

V prvi vrsti so ga novinarji vprašali o stališču do Vietnama, in Stewart je ponovil že znana britanska stališča, da je treba podpirati kakršna koli pogajanja, ki bi težila k mirni ureditvi vprašanja. Govoril je tudi o vključitvi Kitajske v OZN. Neki novinar ga je namreč v tej zvezi vprašal, zakaj Velika Britanija podpira vstop Kitajske v OZN. Stewart je odgovoril, da njegova država vidi v OZN predstavniško skupščino vseh držav na svetu in ne samo držav, ki mislijo in delajo na določen način. Če bi bilo drugo stališče možno in realistično, bi bila naloga seveda znatno olajšana. Nato je ugotovil, da sedanji režim v Pekingu dejansko upravlja celinsko Kitajsko, in da zato ne vidi razloge, da bi Velika Britanija nasprotovala njenemu vstopu v OZN.

Govorili so tudi o Rodeziji, glede česar je zunanji minister dejal, da se je že njegov perujski kolega zelo zanimal za to vprašanje. Gre za kočljivo vprašanje. Čeprav gre za notranjo zadevo, vendar obsega stvari, ki zanimajo ves svet. Velika Britanija ni pripravljena privoliti, da bi Smith in njegovi prijatelji ustanovili v Rodeziji vlado bele manjšine. Velika Britanija je zato sprejela vse politične, gospodarske in finančne ukrepe, da likvidira tako stanje. Logično pa pri tem pričakuje podporo svetovne javnosti, saj ni utrditev diskriminacijskega režima bila škodljiva za sožitje belcev in črncev.

Glede Gibraltarja in Falklandskih otokov (te otoke zahteva Argentina) pa je minister dejal, da je treba predvsem upoštevati želje prizadetega prebivalstva, ki «nikakor ne želi pretrgati ugodnih odnosov, ki jih ima z Veliko Britanijo».

V zaključnem poročilu o obisku je med drugim tudi govora o britanski ponudbi posojila Peruju v višini dveh milijonov funtov za dobo 18 let.

predsednikov vlad Commonwealtha v Lagosu. Spremljal ga bo minister za odnose s Commonwealthom Botomley. Govorili bodo o Rodeziji.

Konferenco v Lagosu je predlagal nigerijski ministrski predsednik Baleva. Navzoči pa ne bodo vsi ministrski predsedniki; mnoge od njih bodo zastopali zunanji ministri ali visoki komisarji.

Glavni tajnik Organizacije afriške enotnosti Diallo Telli je odpotoval davi v Akro. Domnevajo, da bo navzoč na seji osmorice petih (Kenija, Tanzanija, Nigerija, ZAR in Zambija), ki razpravlja o Rodeziji.

NEW YORK, 6. — Konvencijo o tranzitni trgovini držav, ki nimajo izhodišča na morje je podpisalo 29 držav, med katerimi Italija. Konvencijo so sklenili 8. julija 1965; stopila bo v veljavo 30 dni potem, ko bodo na sedežu OZN položene listine o ratifikaciji.

NA KONFERENCI V HAVANI

Predlog za ustanovitev organizacije treh celin

Nadomestila naj bi odbor afriško-azijske solidarnosti - Govor sovjetskega delegata

HAVANA, 6. — Na včerajšnji seji konference treh celin v Havani so po govoru kitajskega delegata, ki je napadal Sovjetsko zvezo, govorili še delegati šestnajstih držav Azije, Afrike in Latinske Amerike.

Zunanja Mongolija in ZAR sta predlagali, naj bi ustanovili enotno organizacijo revolucionarnih sil treh celin Egiptovski delegat je sporočil vabilo svoje vlade, naj bo druga konferenca treh celin leta 1968 v Kairu. Organizacija treh celin, v kateri bi bila tudi Latinska Amerika, bi zamenjala odbor afriško-azijske solidarnosti, ki bi se moral sestati na peti konferenci v Pekingu Egiptovski delegat je v svojem govoru poudaril, da morajo narodi braniti z vsemi sredstvi svojo pravico do svobode in neodvisnosti. «Če so začeli oboroženo borbo, je dodal, so to storili, da nastopijo proti napadu. Ljudska borba proti imperialističnemu zatiranju in proti slamnatim vladam pomeni važno spremembo v ravnotežju mednarodnih sil.» Dalje je egiptovski delegat izjavil, da se njegova vlada trudi, da s stalno akcijo dela za miroljubno sožitje, se bori proti širjenju jedrskega orožja in za razorožitev.

Voditelj alžirske delegacije je izjavil, da temelji politika njegove vlade na pozitivni nevtralnosti in na nasprotovanju slehernemu tujemu vmešavanju v notranje zadeve. Toda ta politika nikakor ne pomeni izolacionizem in Alžirija bo odločno podpirala vse narode, ki se borijo za svobodo.

Predstavniki revolucionarnih gibanj Jordanije, Iraka in Saudove Arabije so ostro napadali Izrael in izjavili, da je ta «napadalno orožje imperializma, umetna država, ki je stalen vir sporov». Saudski delegat pa je pri tem poudaril, da sedanja konferenca ne sme služiti kot odskočna deska za širjenje sporov med delegacijami.

Panamski delegat je govoril o Panamskem prekopu in o Dominikanski republiki in poudaril, da bo ameriška politika na teh področjih propadla, ker se tamkajšnje ljudstvo bori za svojo neodvisnost.

Portoriški delegat, kateremu so vsi ploskali, je med svojim govorom izjavil, da je Portoriko «latinskoameriška država spremenjena v ameriško kolonijo».

Nocoj je na konferenci govoril sovjetski delegat Rašidov, ki so mu vsi navdušeno ploskali z izjemo delegatov Kitajske, Japonske, Indonezije in Pakistana. Rašidov je ostro napadel «glavnega sovražnika, to je mednarodni imperializem, ki ga vodijo ZDA». Poudaril je potrebo enotnosti pred nasprotnikom Govornik je še posebno obsojal ameriško politiko v Vietnamu in poudaril, da pošilja Sovjetska zveza Severnemu Vietnamu najmodernejše orožje, od letal do izstrelkov in streliva. Orožje pošiljajo kolikor mogoče hitro. Poleg tega namerava Sovjetska zveza ustvariti mednarodni socialistični sklad in začeti kampanjo za pomoč borcem v Vietnamu. Rašidov ni odgovoril na včerajšnje obtožbe kitajskega delegata in je poudaril: «Sovjetsko ljudstvo vedno podpira osvobodilne borbe. To konferenco mora navdihovati enotnost in ne razcepljenost. Nočemo polemike.»

Na koncu je Rašidov izjavil, da podpira ustanovitev «tricelinske organizacije», ki bi se prihodnjič sestala v Kairu.

Wilson bo navzoč na konferenci Commonwealtha

LONDON, 6. — Nocoj so uradno javili, da se bo predsednik vlade Wilson udeležil konference

ŠE VEDNO POČITNIŠKO OZRAČJE

Predvidevanja o kongresu socialdemokratov v Neaplju

Pajetta o politiki PSDI - Združitev Fiat in Pirelli? - Pred stavko električnih uslužbencev

RIM, 6. — Še vedno trajajo neke vrste politične počitnice v pripravah na ostre politične bitke, ki se bodo pričele prihodnji teden z razpravami o zunanji politiki, preosnovi vlade in «verifikaciji» politike strank levega centra. Zato je v ospredju socialdemokratski kongres, ki se bo pričel v soboto. V zvezi s kongresom je minister Preti danes izjavil, da bo kongres po vsej verjetnosti soglasno odobril poročilo in zaključke tajnika Tanassija, ker glede osnovnega vprašanja socialističnega združevanja ni različnih mnenj. Takoj po kongresu bodo morali sesti s socialisti za mizo, da preučijo konkretno pot združevanja, kar je trenutno najvažnejše politično vprašanje, in tudi zaradi tega v tem razdobju ne sme priti do vladne krize, ki bi zahtevala daljšo pozornost vseh strank. Kot glavni pogoj za združitev vidi Preti v obvezi za «obrambo svobode in demokratičnih institucij». Glede gospodarstvenih vprašanj pa sicer priznava potrebo programiranja, vendar izključno na osnovi tržnega gospodarstva.

O socialdemokratskem kongresu in politiki italijanskih socialdemokratov je napisal Pajetta v reviji Rinascita članek, v katerem ugotavlja popoln poraz te politike, ki ne predstavlja nobene alternative niti v okviru umerjenih tendenc v notranjosti sistema. V bistvu gre za podreditev ideologiji in organizacijskim sposobnostim demokristjanov, zaradi česar je bil PSDI stalno v podrejenem položaju. Seštevanje socialističnih in socialdemokratskih glasov ter parlamentarcev zato ne more predstavljati nobene alternative KD.

Po vesteh o združitvi podjetij Montecatini in Edison se čujejo številne druge vesti o nadaljnjih korakih k združevanju nekaterih najvažnejših italijanskih industrijskih kompleksov. Tako so med FIAT in Pirelli sklenili sporazume, ki lahko pomenijo uvod v združitev. Podjetji sta namreč sprejeli ekskluzivne pogodbe o dobavah, istočasno pa sta se tudi dogovorili za nekatere skupne investicije.

Mnogo se govori tudi o ustanovitvi nove velike banke, ki naj bi nastala z združitvijo največjih obstoječih bank predvsem severne Italije. V tej zvezi se čujejo vesti, da je menda guverner Banca d'Italia že dal pismeno dovoljenje, čeprav nerad in šele pod političnim pritiskom ministra za zakład Colomba.

Stavka uslužbencev električnih podjetij bo po vsej verjetnosti trajala dva dni in se bo pričela 12. januarja, t.j. dan po sklicanju pogajanj na ministrstvu za delo. Datum in način stavke bodo dokončno določili predstavniki vseh treh sindikalnih organizacij, ki se bodo sestali jutri. Kot je znano, se UIL še ni pridružila stavki, ker pravi, da je treba počakati izid razgovorov na ministrstvu za delo.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 6,5, najnižja 3,4, ob 19. uri 4,8; zračni tlak 1027,9 narašča, veter 25 km severovzhodnik, sunki burje 45 km na uro, vlaga 17 odst., nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,1 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 7. januarja
Zdravko
Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37. Dolžina dneva 8.52. Luna vzide ob 16.46 in zatone ob 8.15
Jutri, SOBOTA, 8. januarja
Maks

TOVARNA CRANE-ORION BO LETOS ZLEZLA IZ TEŽAV?

Štivanska papirnica in druga podjetja pripravljena nuditi potrebna sredstva

Na pobudo predsednika trgovinske zbornice bo v ponedeljek sestanek vseh prizadetih podjetij, da sestavijo program, za rešitev Crane-Orion

Vprašanje nadaljnjega obratovanja tovarne Crane-Orion v žaveljskem industrijskem pristanišču, ki je pred meseci zašla v hudo finančno stisko in ki ji je zaradi tega pretila resna nevarnost, da jo zaprejo in s tem spravijo nekaj sto delavcev na cesto, bo predvidoma ugodno rešeno, in to morda še letos. Podejtje Crane-Orion — ki je zašlo v težave predvsem zaradi prevelikih investicij, ki jih je vložilo v delavnice, stroje in naprave, ne da bi se predhodno prepričalo, ali ustrezajo dejanskim potrebam proizvodnje — potrebuje za svoje nadaljnje poslovanje pred vsem nekaj likvidnega kapitala, brez katerega ne more poravnati sprotnih obveznosti, ki jih ima do dobaviteljev, delovne sile, itd. Pred meseci, ko je postalo jasno, da podjetje ni dovolj likvidno, so tudi banke odpovedale nadaljnji kredit, kar je položaj Crane-Orion še znatno poslabšalo. Američani, ki posedujejo dober del glavnice podjetja, so se obotavljali, ali bi vanj vložili novih sredstev ali naj bi ga pustili, naj gre svojo pot. Podjetje je tako prešlo pod nadzorovano upravo, pozneje pa so sindikalne organizacije in tržaška trgovinska zbornica posegle vmes in začele iskati poti, po katerih bi lahko spravile Crane-Orion iz zagate.

Neka industrijska grupa iz Zahodne Nemčije se je sprva zanimala za pogoje, pod katerimi bi se lahko vključila v Crane-Orion, vendar je to svojo namero kmalu za tem opustila. Na prizadevanje trgovinske zbornice in sindikalnih organizacij pa je to možnost vzela resno v poštev štivanska papirnica, ki pa je kot jamstvo zahtevala pristop še drugih podjetij. Te dni je potekel čas, ki ga je trgovinska zbornica določila za pristop zainteresiranih podjetij k podvigu, in vse kaže, da je ta pobuda naletela na primeren odziv in da bo zatorej vprašanje nadaljnje likvidnosti podjetje kmalu ugodno rešeno. Upoštevajoč novi moment, ki je nastal v razvoju dogodkov, so tudi denarni zavodi nekoliko popustili, tako, da bo Crane-Orion lahko tudi naprej računala na primerno kreditiranje, dokler se dokončno ne reši iz sedanjih težav. Položaj Crane-Orion otežuje med drugim tudi več dolgov, ki jih bo morala poravnati, preden bo lahko pričela ponovno obratovati s prejšnjim tempom. Med dolgovi navajajo predvsem vsoto 120 milijonov lir, ki jih podjetje dolguje raznim zavodom za socialno zavarovanje delavstva.

Predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi je v zvezi z najnovejšim razvojem celotnega vprašanja sklical za prihodnji ponedeljek na sestanek predstavnike vseh podjetij, ki so pristala na novo finančno operacijo, da bi na njem sestavili program za skupen nastop v akciji za rešitev Crane-Orion. Po vsej verjetnosti bodo na sestanku sklenili — tako se vsaj govori v tržaških poslovnih krogih — naj bi celotno akcijo vodil poseben odbor strokovnjakov, ki bi ga sestavljali predstavniki vseh prizadetih družb odnosno podjetij. Ta začasna uprava bi trajala toliko časa, dokler se ne bi Crane-Orion ponovno trdno postavila na lastne noge, nakar bi odbor odstopil, ter prepustil tovarni, naj sama nadaljuje po začrtani poti. Koliko časa bo trajal ta interregnum pa je drugo vprašanje. Nepremišljenost pri investicijah, ki je imela kot posledico zamrznjenje vsega razpoložljivega kapitala, bo imela predvidoma dolgotrajne posledice. Zato je upravičeno pričakovati, da bo skupno upravljanje podjetja trajalo delj časa. Poglavitno pri vsem tem pa je, da bo delavstvo zaposleno pri Crane-Orion lahko še naprej računalo na redno zaposlitev, saj bi odpustitev nekaj sto delavcev imelo res hude posledice za celotno tržaško gospodarstvo.

Danes se zopet prične pouk

Božične in novoletne počitnice so se zaključile, danes se spet začne pouk, drugo tromesečje. Počitnice so bile precej dolge, saj so se začele 24. decembra, šolski skrbnik pa je odredil še tri dni počitnic, in sicer 3., 4. in 5. januarja.

Učenci niso dobili spričevala pred počitnicami, verjetno pa jih bodo te dni, tako so nam vsaj izjavili na pristojnem mestu. Prav tako obljubljajo, da bodo v najkrajšem času dobili učbenike učenci II. razreda osnovne šole. Učbeniki bi morali biti že dotiskani, pa se je nekaj nekje zataknilo. Nekam čudno in zanimivo, da se skoraj vsakikrat nekaj nekje zatakne pri tiskanju učbenikov za slovenske šole. Upamo, da ne bodo učenci brez učbenikov še nekaj mesecev.

Med počitnicami je bilo seveda tudi premirje v šolskem sindikalnem življenju. Zdaj so se na svoja službena mesta vrnili šolniki in se nadaljuje tudi upravno poslovanje. Zato slovenski šolniki, kakor tudi vsa slovenska javnost, pričakujejo odgovor pristojnih oblasti na protestno pismo in zahteve, ki so jih ponovno predložili slovenski šolniki ob svoji decembrski stavki.

101 novo ljudsko stanovanje IACP

Zavod za ljudske hiše (IACP) sporoča, da bo jutri ob 10.30 slovesnost ob dokončani gradnji 101 ljudskega stanovanja v Ulici Flavia. Ta nova ljudska stanovanja so bila zgrajena z denarnim prispevkom vladnega komisariata. Svečanosti se bodo udeležili predstavniki krajevnih oblasti.

MEDNARODNI PROMET NA ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI MEJI

Za Italijani so bili na drugem mestu Jugoslovani z več kot 1 milijon prehodov

Tudi število Francozov, Angležev, Švicarjev, Švedov in Belgijcev se iz leta v leto veča

Kakor smo že omenili v nekem prejšnjem članku, je lansko leto s potnim listom potovalo čez italijansko-jugoslovansko mejo na tržaškem področju nekaj čez 7,3 milijona turistov, med katerimi je bilo 4,1 milijona italijanskih in 3,2 milijona tujih državljanov. Omenili smo tudi, da so bili med tujci najbolj številni jugoslovanski državljani, ki so dali sami več kakor milijon prehodov. Sledili so jim Zahodni Nemci, Avstrijci, in nato po vrsti še Angleži, Švicarji, Švedi, in tako dalje.

Zanimivo je pogledati, kako se je gibalo število tujcev iz posameznih držav v zadnjih treh letih. Statistični podatki kažejo, da smo imeli v tem razdobju samo en primer, da je število državljanov ene države najprej nazadovalo od leta 1963 do 1964 (in sicer od 303 na 235 tisoč), nato pa se lansko leto dvignilo na novo višino, in sicer na 311 tisoč. To se je zgodilo pri Avstrijcih, ki so kakor znano leta 1964 občutno zavrli svoj turistični elan v smeri proti Italiji odnosno čez Italijo v Jugoslavijo, in sicer zaradi trenja v zvezi z vprašanjem Južne Tirolske.

Pri večini držav se število potnikov, ki potujejo čez mejo na našem področju, iz leta v leto veča. To velja za italijanske državljane, za Jugoslovane, Francoze, Angleže, Švicarje, Švede in Belgijce, kar je pač razumljivo zaradi relativne bližine teh držav in pa zaradi splošnega napredovanja turizma v Evropi. Pa tudi turški državljani in Grki so čedalje bolj številni, medtem ko narašča tudi promet državljanov ZAR, Kanade, Finske, Argentine, ZDA in daljne Avstralije.

Pri državljanih Irske, Luksemburga, Norveške, Portugalske, Španije, Južne Afrike, Brazilije, Venezuele, Indije, Pakistana, Nove Zelandije in Danske je promet leta 1964 občutno narastel, lansko leto pa je prineslo rahlo nazadovanje. V enem samem primeru pa je bilo vša ta zadnja leta opaziti, da se število turistov postopoma niža, in sicer je bil to primer Zahodnih Nemcev, ki so dali leta 455, naslednje leto 371, lansko leto pa samo še 368 tisoč prehodov.

V naslednji razpredelnici so zbrani podatki o številu prehodov, ki so jih dali v zadnjih treh letih državljani posameznih navedenih držav:

	Leto 1963	Leto 1964	Leto 1965
Italija	1.315.811	2.041.369	4.121.556
Jugoslavija	478.334	692.949	1.074.621
Zahodna Nemčija	454.755	371.072	368.390
Avstrija	303.114	234.925	311.384
Francija	191.585	202.542	298.365
Vel. Britanija	171.273	180.421	202.948
Švica	110.259	111.866	128.530
Švedska	88.969	109.163	116.254

Pri državljanih drugih držav, evropskih in izvenevropskih, so našteli manj kakor 100.000 prehodov. Temu številu so se lani najbolj približali Američani, ki so dali skupno 98.221 prehodov. Kakor že omenjeno, se število turistov iz ZDA v zadnjih letih stalno veča, tako da jih bo letos prav gotovo več kakor 100 tisoč, kar ima še posebno važnost tudi za tržaško turistično bilanco, saj je znano, da potroši ameriški turist povprečno mnogo več denarja, kakor turist iz katere koli druge države na svetu.

Prekop grobov

Županstvo sporoča, da bodo v kratkem preuredili za nove pokope kripto IX. z desetletnimi žarami za plačilo (polje II.) pokopališča pri Sv. Ani, kjer počivajo posmrtni ostanki pokopanih med 8. decembrom 1955 in 22. januarjem 1956.

Osebe, ki bi hotele ohraniti in premestiti posmrtne ostanke svojih pokojnikov na drugo mesto, se lahko obrnejo na čuvaja pokopališča ali na oddelek za pokopališča občinskega oddelka za javna dela, prehod Costanzi štev. 2, V. nadstropje, soba 536, od 24. t.m. do 12. februarja letos.

Po preteku omenjenega datuma bodo posmrtni ostanki položeni v skupno kostnico in jih ne bo moč več izslediti, medtem ko bodo vsi nagrobni znaki na razpolago občinske uprave.

«SVETI TRIJE KRALJI SO NAM BURJO PRIPELJALI...»

Hladno, toda lepo vreme na zadnji dan šolskih počitnic

Množični izleti na snežne poljane - Zaradi razburkanega morja se je v Dalmaciji potopila motorna jadrnica

«Sveti trije kralji so nam burjo pripeljali, jo v Štorjah naložili, v Stanjelu zvrnili.» Tako pravi naš stari domači rek. Tudi letos so jo pripeljali, a ne hudo, toliko da je spodila meglo in oblake, da se je nebo lesketalo in ceste posušile. Hvaležni smo trem možakarjem, čeprav nekoliko zebe; hudega mraza pa vendar ni. Da nam tako vreme ugaja, dokazuje število včerajšnjih izletnikov, pešcev in avtomobilistov, ki so šli na Kras, v Istro in se dlje, na snežne poljane. Otroci pa so imeli zares lep zadnji dan počitnic.

V noči med sredo in četrtkom je temperatura v mestu padla na ničlo. Kazalo je, da bo hujše, toda že dopoldne se je temperatura nekoliko dvignila. Poledice ni bilo, ker so bila suha tla, nevarno pa je tam, kjer se ožiča voda na cesto. Tam so skorje ledu, ki znajo biti nevarne zlasti za motoriste in avtomobiliste. Zračni pritisk je stalen, ob sončnem zatonu je nebo zažarelo, zato lahko sklepamo, da bomo imeli še nekaj dni takega vremena.

Vsekakor pa je proti večeru še bolj pritisnil mraz in je bilo snoči opolnoči na Kontovelu 6 stopinj pod ničlo.

Na kopnem ni bilo hudega, saj so sunki burje dosegli največ 45 km na uro. Nekaj je že, vendar malenkost v primerjavi s snežnimi meteži in sunki burje od 120 do 140 km na uro. Hujše je bilo na morju, ki je bilo ponekod zelo razburkano. Tako poročajo iz Dalmacije, da se je pri Braču potopila motorna jadrnica «Karnen». Dva člana posadke sta utonila, trije pa so se rešili. Pri Poreču pa je nasedla na čeri 200-tonska motorna jadrnica «Voljak», kateri je prihitela na pomoč enota vojne mornarice, ki je rešila posadko, z vlačilcem pa so rešili iz zagate motorno jadrnico.

Otvoritev razstave Livia Scattareggia

Jutri ob 18.30 bo v občinski umetniški galeriji otvoritev razstave slikarja Livia Scattareggia. Ta razstava je prva na programu umetniških razstav v tej galeriji v letošnjem letu. Slikar razstavlja 25 bakrenih ploskev, ki jih je izdelal v zadnjih letih in ki še niso bile razstavljene v Trstu.

Umetnika predstavljata javnosti v posebnem katalogu Carlo Milic in Giulio Montenero. Livio Scattareggia je med prvimi v našem mestu, ki se je posvetil tej obliki umetnosti in se udeležuje s svojimi osebnimi in kolektivnimi razstavami od leta 1950. Dobil je že mnogo priznanj in nagrad na vsedržavnih razstavah. Njegova dela so zbrana tudi v javnih in zasebnih zbirkah v Italiji in tujini.

Nedavno je umetnik razstavljal v Vidmu in v Roveretu, medtem ko se sedaj pripravlja na razstavo svojih del v Milanu. Razstavo si bodo ljubitelji umetnosti lahko ogledali do 17. t.m., in sicer od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure ob delavnikih, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Slovensko gledališče v Trstu
Jubilejna sezona 1965-66
J. Robert — J. Duvivier — H. Jeanson
Marie - Octobre
igra v dveh dejanjih
Režija: BRANKO GOMBAČ
Scena: DEMETRIJ CEJ
Prevod: BRUNO HARTMAN
Osebe:
V naslovni vlogi
ŠTEFKA DROLČEVA (kot gost)
V petek, 7. t. m. ob 20. uri v Piranu
V soboto, 8. t. m. ob 16.30 in ob 20. uri v Kopru

Gledališča

«La coscienza di Zeno» danes v «Verdiju»

Danes se bodo v gledališču «Verdi» pričele predstave komedije «La Coscienza di Zeno» («Zeno Cosini»), ki jo je Tržačan Tullio Kezich povzel iz slavnega romana Itala Sveva, ki je izšel tudi v slovenskem prevodu. Komedijo je zrežiral Luigi Squarzina in jo že od lani igra stalno gledališče iz Genove, katero jo je že 130-krat z uspehom ponovilo v Genovi, Rimu, Florenci, Turinu, Milanu, Bologni, Modeni, Pratu in Padovi. To dokazuje, da je naletela komedija na zelo ugoden odziv pri občinstvu, hkrati pa da je doseglo genovsko gledališče visoko umetniško raven. Zato ga povsod pričakujejo z navdušenjem. To se je že zgodilo z Millerjevo komedijo «Po padcu», s katero je gledališče končalo svojo drugo turnejo po Italiji v Neaplju in isto se dogaja z O'Neillovo komedijo «Prihaja ledeni mož», ki žanje sedaj velike uspehe v Genovi ter jo bo gledališče poneslo v Turin, Milan in Rim. Takšna gledališka politika genovske gledališke skupine se je zelo obnesla, saj nudi občinstvu po vsej Italiji gotov umetniški užitek, poživlja zanimanje za gledališče, ki je začelo vojemati, ter je tudi bolj gospodarna. Zato tudi tržaško gledališko občinstvo nestrpno pričakuje genovske umetnike, saj ostaja po navadi naše mesto izven kroga gostovanj vrhunskih italijanskih gledališč.

«La Coscienza di Zeno» pa je naletela tudi povsod na zelo ugodne ocene kritikov vseh listov. Kritiki hvalijo dramatizacijo romana, režijo in igralce. Tako pravi znani kritik Sandro De Feo o Tulliu Kezichu: «Takšno potrpežljivo, verno in izcizelirano predelavo romana v komedijo je lahko opravil le človek, zaljubljen v svoje natančno delo kot kak kartuzijanec.» Neki drug kritik pa imenuje Itala Sveva (Schmitza) največjega italijanskega pisatelja 20. stoletja.

Kino

Nazionale 16.00 «La grande corsa» Technicolor. Panavision 70 mm. Tony Curtis, Jack Lemmon, Natalie Wood.

Arcobaleno 16.00 «Menage all'italiana» Ugo Tognazzi, Romina Power, Anna Moffo. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.00 «I 4 figli di Katie Elder» John Wayne, Dean Martin. — Technicolor.

Fenice 16.00 «Agente 007 — Thunderball (Operazione tuono)» Technicolor. Sean Connery.

Grattacielo 16.00 «L'affare Blindfold» Technicolor. Rock Hudson, Claudia Cardinale.

Alabarda 16.00 «Agente SO3 — operazione Atlantide» Colorscope. Berna Rock.

Filodrammatico 16.00 «La lunga strada della vendetta» Colorscope. Marianne Koch. Edmund Purdom.

Aurora 16.30 «Come ingualammo l'esercito».

Cristallo 16.00 «Lady L» Technicolor. Sophia Loren, Paul Newman.

Garibaldi 16.30 21.45 «Per chi suona la campana» Technicolor. Gary Cooper, Ingrid Bergman.

Capitol 16.00 «Ciao Pussycat» Technicolor. Peter Sellers. Romy Schneider. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 «Per un dollaro bucato».

Vittorio Veneto 15.00 «Il circo e la sua grande avventura» Technicolor. John Wayne, Claudia Cardinale.

Moderno 16.30 «L'arte di amare» James Garner, Elke Sommer. Zadnji dan.

Astra Počitek.

Astoria 16.30 «Uccidete agente segreto 777» Technicolor.

Abbazia 16.00 «Stazione 3 top secret» Technicolor. A. Francis.

Ideale 16.00 «Il nudo e il morto» — Technicolor. Aldo Ray.

«BEFANA» JE TUDI VČERAJ RAZVESELILA NA TISOČE OTROK

Tradicionalno obdarovanje redarjev na številnih mestnih križiščih

V imenu deželne uprave je prinesel redarjem darilo podpredsednik deželnega odbora - Številnim obdaritvam otrok so prisostvovali župan dr. Franzil, predstavniki vladnega komisariata, kvestor in drugi funkcionarji

Včeraj so razne javne in zasebne ustanove poskrbele ob priliki sv. treh kraljev za obdarovanje otrok in mestnih redarjev. Gre za tradicionalno obdaritev v Italiji, ki je znana pod imenom «befana».

Najbolj pisani so bili prizori obdarovanja mestnih redarjev. Kot smo že poročali, so predstavniki oblasti in zasebnih ustanov ter zasebniki obdarovali mestne redarje na raznih uličnih križiščih. Izredno zanimiv je bil prizor, ki so ga nudili pripadniki «Veteran Car Cluba», ki so se s svojimi avti (vsi segajo v razdobje med letom 1926 in 1936) pripeljali na razna mestna ulična križišča ter izročili svoje darove redarjem. Pri Portici di Chiozza je podpredsednik deželnega odbora izročil darove v imenu deželne uprave. Na istem mestu je pozneje izročil darove tudi dr. De Giorgi v imenu vladnega komisariata. Darove so izročili tudi agentom prometne policije.

Velika slovesnost obdarovanja otrok agentov javne varnosti je bila ob 9.30 v dvorani telovadnega društva «Ginnastica triestina» v Ulici Ginnastica, ki so se je udeležili med drugim podprefekt Molinari s soprogo, kvestor Pace ter inšpektor V. cone polk. Guerra. Pri vhodu v dvorano so pripadnice javne varnosti in gojenci šole javne varnosti razdeljevali med otroke pisane balončke in slaščice. Prisotnim je spregovoril polk. Guerra. Nato so razdelili 1061 darilnih zavojev.

Darila so razdelili tudi med otroke pripadnikov tržaške gasilske službe na sedežu na Trgu Niccolini. Slovesne ceremonije so se udeležili podprefekt Miceli, župan Franzil in poveljnik inž. Casablanca. Tu so razdelili 88 zavojev.

Pokrajinska uprava je poskrbela za obdaritev oseb in otrok, katerim nudi zdravniško pomoč v ustanovah «Ralli», «Sergio Laghi» in «Sartorio». Vsega skupaj so razdelili nekaj čez 1000 zavojev. Pokrajinska uprava je obdarila tudi otroke svojih uslužbencev.

Podobne slavnosti so bile tudi drugje. Otroke karabinjerjev so zbrali ter jih obdarili v oratoriju salezijancev pri Sv. Jakobu.

Druge svečanosti so bile po raznih kinodvoranah. V kinu «Excelsior» so obdarovali otroke osebja Jadranskih ladjedelnic, Italsider, Tržaškega arzenala in ladjedelnice Felszegy. V pomorski postaji pa so poskrbeli za razdelitev zavojev, ki jih je ministrstvo za trgovsko mornarico namenilo otrokom pristaniških delavcev. 1500 zavojev so razdelili med otroke uslužbencev Acegata, a 600 med razne druge.

V kinu «Aurora» pa je občinska uprava poskrbela za obdarovanje otrok svojih uslužbencev. Tu so razdelili čez 1000 zavojev. V raznih drugih dvoranah so obdarili otroke uslužbencev Tržaške hranilnice, Delavskih zadrug ter Združenih bolnišnic.

Razgovor s pesniki 12. t. m. pri ALUT

12. t.m. ob 21. uri bo na sedežu ALUT (združenje promovirancev tržaške univerze) važna kulturna manifestacija, ki se je bodo udeležili pesniki Giuseppe Ungaretti, Libero De Libero, Leonardo Sinisgalli, Biagio Marin in Ligio Zanini, ki živi v Rovinju. To združenje je zadnja leta objavilo še neobjavljena dela teh pesnikov, ki so mu jih odstopili brezplačno. Tako je letos objavilo Ungarettijevo knjižico «Viaggetto in Etruria».

Pesniki se bodo sestali s tržaškim občinstvom in bodo odgovarjali na razna vprašanja, saj se bo ta literarni večer tudi imenoval «Razgovor s pesniki».

V imenu kvestorja je redarjem prinesel darilo načelnik kabineta dr. Bartolini

ODHOD DELEGATOV NA KONGRES PSDI

Po kongresu se bodo pričeli razgovori o sodelovanju PSI v deželi

Izjava deželnega tajnika PSDI Cesareja pred odhodom v Neapelj

Federacije socialdemokratske stranke v deželi Furlaniji-Julijski krajini bodo zastopane na vsedržavnem kongresu PSDI, ki se začne jutri v Neaplju, s štirinajstimi delegati, ki so bili izvoljeni v preteklem mesecu na pokrajinskih kongresih v videmski, goriški in tržaški pokrajini. Videmsko federacijo bo zastopalo v Neaplju 10 delegatov, tržaško in goriško federacijo pa vsako po 2 delegata.

Poleg izvoljenih delegatov se bodo kongresa udeležili tudi podtajnik notranjega ministrstva poslanec Ceccherini, ki se danes v Rimu udeležuje sestanka osrednjega vodstva stranke, senator Zannier, poslanec Zucalli, podpredsednik deželnega odbora prof. Dulci, deželna odbornika odv. Marpillero in dr. Nardini, podpredsednik deželnega sveta odv. Devetag, deželna svetovalca prof. Bertoli in dr. Bisol, deželni tajnik Cesare, tajnik treh federacij v deželi in sindikalist Marchesan.

Na pokrajinskih kongresih PSDI v deželi so delegati skoraj soglasno sprejeli linijo vsedržavnega tajništva stranke in enotno resolucijo, ki jo je sestavil in predložil deželni odbor stranke. Tržaška federacija PSDI sporoča, da bodo predstavniki dežele Furlanije - Julijske krajine ustrezno zastopani tudi v bodočem novem centralnem odboru. Na deželnem sestanku voditeljev treh federacij PSDI, ki je bil v preteklih dneh, so obširno razpravljali o temah, o katerih bo govora na vsedržavnem kongresu.

Deželni tajnik Cesare je pred odhodom v Neapelj izjavil, da socialdemokratska stranka v deželi Furlaniji-Julijski krajini ni bila nikoli tako enotna, kot je sedaj, in je poudaril, da imajo odločen namen nadaljevati s politično linijo levega centra, ki jo je na zadnjem vsedržavnem kongresu PSDI nakazal sedanji predsednik republike Saragat. Cesare je nadalje dejal, da je PSDI dokazala, da je stranka enotnosti vseh socialističnih sil, ki se sklicujejo na veliko družino Internacionale in da bo ta načela še naprej razvijala s svojo akcijo v okviru dežele s posebnim statutom.

Med kongresom v Neaplju bodo tudi proučili vprašanje deželnega odbora v zvezi s perspektivo razširitve sedanje večine, ki jo sestavljata Krščanska demokracija in socialdemokrati, na PSI. Stiki med štirimi strankami, ki danes sestavljajo osrednjo vlado, za proučitev političnega položaja v Furlaniji-Julijski krajini, se bodo začeli po končanem socialdemokratskem kongresu in po obnovitvi federalnega vodstva v Vidmu, in sicer okrog 20. t. m.

Leseni plot ranil žensko

Včeraj okrog poldne je 27-letna gospodinja Giordana Pertot por. Posar iz Ul. Veruda 24/2 postala žrtev nenavadne nesreče, ki jo je zakrivil močan sunek burje. Pertotova je hodila po pločniku Drevoreda Ippodromo proti Senenemu trgu. Ko je prišla v bližino nekega gradbišča, nekaj metrov od vhoda tovarne SADOC, je zapihala burja in močan sunek je odtrgal leseni plot okrog gradbišča ter ga zagnal na pločnik. Plot je zadel Pertotovo ter ji povzročil udarce po levem komolcu, levi piščali in gležnju. Potolčena ženska je nekega zasebnika naprosila, da jo je z avtom odpeljal v bolnišnico. V ambulanti bolnišnice so Pertotovi nudili prvo pomoč ter jo nato odslovili s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Na neki poljski ladji, ki je v popravilu v ladjedelnici Sv. Marka, se je včeraj popoldne ponesrečil 36-letni delavec Germano Mislei iz Ul. Giarizzole 3, ki je uslužben pri podjetju ILNEA.

NEPREMIŠLJEN KORAK RAZOČARANEGA MLADENIČA

Preden so prišli bolničarji je skočil skozi okno in zbežal

Pozneje se je sam javil na policijskem komisariatu in povedal, da je zaužil 60 uspavalnih tablet

Agenti s komisariata pri Sv. Soboti so včeraj ponoči imeli precej opravka z dokaj čudno zadevo. Bilo je okrog 2.30, ko je na vrata komisariata potrkala 18-letna Luciana Fabbro iz Ul. Metastasio 2 in službujočemu agentu prepadeno povedala, da je malo prej v kuhinji stanovanja našla brata 27-letnega Carla Alberta, ki je ležal na tleh, ker ga je napadla slabost. Luciana se je zelo prestrašila, ker je na mizi v kuhinji zagledala odprt zvezek, v katerem je Carlo Alberto jasno napisal, da se je odločil za usodni korak.

Agenti so poklicali bolničarje RK in ti so nemudoma odhiteli v Ul. Metastasio. Ko pa se je Fabbro zavedel, da prihajajo prvi reševalci in RK, in preden so ti vstopili v stanovanje v pritličju, je odprl okno in skočil na dvorišče ter izginil v temi. Agenti in bolničarji so Fabbra nekaj časa iskali, vendar jim ni uspelo, da bi ga našli. Šele nekaj časa potem se je ta sam zglasil na komisariatu in najprej povprašal po sestri.

Agenti so ga zadržali na komisariatu in Fabbro je po dolgem obotavljanju obrazložil razlog svojega nepremišljenega dejanja. Zaradi nesporazumov s starši in s svojo zaročenko se je odločil za usodni korak in zaužil nad 60 uspavalnih tablet. Nekaj časa potem se je počutil slabo in se zgrudil v kuhinji stanovanja. Agenti so mladeniča spravili v policijski avto ter ga odpeljali v bolnišnico. Sprejeli so ga na prvi medicinski oddelek, kjer se bo moral zdraviti 5 dni. O zadevi so bili obveščeni agenti letečega oddelka, ki so preiskavo prevzeli in jo nadaljujejo.

Čuvaj jo je zasačil ko je kradla v Standi

Razstavljeno blago v veletrgovinah je zelo vabljivo in večkrat se dogaja, da se «kupci» ne morejo ubraniti skušnjavi. Taka «klientka» je bila tudi 49-letna čistilka Romina Sussi por. Verner iz Erta Sant'Anna 6, ki je prejšnji torek prišla v veleblagovnico Standa. Sussijeva se je razgledovala naokrog, potem se je približala razstavljeni mizi in vzela ženski volneni pulover. Misleč, da jo nihče ne vidi, je Sussijeva hitro skrila pulover pod plašč in se nato približala drugi mizi, kjer je vzela dva para spodnjih hlačk. Pri tem «delu» pa jo je opazil čuvaj veleblagovnice, se ji približal in jo povabil v urade. Med potjo je Sussijeva hotela odvreči ukradeno blago, vendar ji to ni uspelo. Nekaj časa potem so jo prevzeli v varstvo agenti s komisariata na Trgu Dalmazia in jo odpeljali na komisariat na zaslišanje. Sussijevo so aretirali in jo prijavili sodišču zaradi tatvine.

Pred cerkvijo sv. Antona se je včeraj zjutraj ponesrečil 80-letni upokojenec Antonio Lorenzi iz Ul. Settefontane 77. Ko je hodil po pločniku se je nenadoma nerodno prestopil in telebnil na tla. Na pomoč so mu priskočili nekateri mimoidoči in poklicali rešilni avto RK. Ponesrečenca so odpeljali v bolnišnico ter ga s pridržano prognozo sprejeli na ortopedski oddelek zaradi verjetnega zloma desne stegnenice.

Razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir» bo imel izjemoma v tem mesecu sestanke drugo in četrto nedeljo. Zato bo prihodnji sestanek v nedeljo, 9. tm, v prostorih kluba, Ulica Montecchi 6, od 10. do 12. ure. Dospele so novitete, ki se bodo delile članom. Vabljeni so na sestanek tudi vsi ljubitelji filatelije.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(Od 13. do 16. ure)
Alla Salute, Ul. Giulia 1; Benussi, Ul. Cavana 11; Picciola, Ul. Oriani 2; Vernari, Trg Valmaura 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(Od 19.30 do 8.30)
D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19-c; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Ravasini, Trg Libertà 6; Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

Ob nedeljah in praznikih imata dnevno in nočno službo obe skupini lekarn hkrati.

PREDAVANJI IN RAZPRAVA V KROŽKU «MORANDI»

Resnice in zmote o odporniškem gibanju

V naši včerajšnji številki smo na kratko poročali o predavanju, ki je bilo predvčerajšnjim v krožku «Rodolfo Morandi» o temi: «Odprta vprašanja o odporniškem gibanju v deželi Furlaniji-Julijski krajini». Ker je bilo predavanje, oziroma predavanji (govorila sta Galliano Fogar in dr. Teodoro Sala), zelo zanimivo, podajamo danes obširnejše poročilo o njem. To je potrebno tudi zato, ker so se med diskusijo postavila določena vprašanja s precejšnjo ostrino ter je bilo opaziti določena nerazumevanja bistva osvobodilne borbe, ki smo jo vodili mi Slovenci.

Predavateljema je treba na vsak način priznati, da sta svoji temi obravnavala zelo objektivno. Čutiti je bilo, da sta vprašanja poznala zelo dobro ter da sta se potrudila, da svoje teze podpreta s stvarnimi dokazi. Reči je treba, da se pri tem nista hotela politično obvezati, temveč sta presojala dogajanja med drugo svetovno vojno nekoliko zviška.

Toda poglejmo, kaj je rekel predvsem Fogar, ki je obravnaval vprašanje «vsestranskosti odporniškega gibanja». Gre za analizo dejanskega stanja, ki je tedaj obstajalo v naši deželi. Predavatelj je razčlenil vsestranskost odporniškega gibanja na njene narodnostne, politične, ideološke in zgodovinske komponente.

Ta analiza je bila brez dvoma objektivna ter je prispevala k razčiščenju mnogih pojmov, ki pri povprečju naših someščanov še niso popolnoma jasni. Pri tem pa bi hoteli predvsem pripomniti, da je predavatelj pravilno ugotovil, da je bilo slovensko osvobodilno gibanje neprimerno bolj pripravljeno in organizirano kot italijansko. Mogoče ni popolnoma pravilno ocenil dveletnih izkušenj osvobodilnega gibanja na Primorskem pred kapitulacijo fašistične Italije. Splošna ljudska vstaja slovenskega primorskega ljudstva ni bila torej pojav, ki je v precejšnji meri nosil pečat «improvizacije», temveč ga je pogajala že trdna organizacija. Dokaz za to je tudi dejstvo, da so Nemci sicer v določenem trenutku prebili razne partizanske fronte, toda za njimi se je takoj sklepal obroč. Tako se jim ni skoraj nikoli posrečilo, da bi trdno obdržali v svojih rokah kontrolo nad določenimi predeli.

Druga vprašanja, ki jih je predavatelj obravnaval, zadevajo politične in ideološke razlike med raznimi gibanji. Pri tem je pravilno osvetlil vodilno vlogo KPJ v narodnoosvobodilni borbi. Na drugi strani pa je trdil, da je bila krajevna komunistična partija (ki je bila povezana s KPI) dokaj nepripravljena na nove dogodke, na nova vprašanja, ki so se porajala iz političnih in vojaških dogajanj v drugi svetovni vojni. Tej tezi je potem, v diskusiji, oporekal komunistični predstavnik Postogna, ki je trdil, da so bili komunisti že prej pripravljeni, da začnejo oboroženo borbo.

Na kraju svojega govora je Fogar obravnaval še svojevrstne zgodovinske, družbene in druge pogoje, ki so vsi silili k temu, da je bilo odporniško gibanje v določeni meri razcepljeno.

Naslednji govornik dr. Sala je obravnaval vprašanje vpliva mednarodnih činiteljev na osvobodilno borbo pri nas. Tudi njegova analiza je bila zelo zanimiva ter je večkrat v živo zadevala vprašanja osvobodilnega gibanja na Primorskem.

Najzanimivejša pa je bila morda potem diskusija, ki se je razvila v zelo nevezani obliki, toda na visoki kulturni stopnji (za kar je poskrbel dr. Pincherle, ki je predsedoval srečanju). Tu pa moramo pripomniti, da v določenih krogih ljudi v našem mestu obstajajo še pojmovanja, ki kažejo na zelo nizko raven politične zavesti. Pri tem omenjamo bežno nekoga, ki si je na primer upal trditi, da je bilo partizansko gibanje pravzaprav brezpomembno (morda celo škodljivo). To pa je ekstremen primer, o katerem ni vredno razpravljati. Bolj nevarna so pa stališča nekaterih drugih ljudi (včasih celo precej znanih osebnosti) iz intelektualnih levičarskih krogov, ki še po dvajsetih letih od konca vojne, niso utegnili pravilno oceniti bistva osvobodilne borbe slovenskega naroda. Za te ljudi predstavlja življenjska povezava med težnjami slovenskega naroda za socialno preobrazbo in borbo za narodno neodvisnost nekaj mehaničnega. Dejstvo, da je to gibanje v določenem trenutku postavilo vprašanje državne pripadnosti pomeni zanje, da so v vodstvu gibanja prevladali nacionalistični in meščanski krogi. Ta naziranja izhajajo iz krogov tistih ljudi, ki so preživljali zadnja leta svetovne vojne daleč proč od konkretnega političnega dela med širokimi ljudskimi množicami ter se držali črke in ne duha revolucionarnih teorij in ideologij.

Priznati pa je treba, da so dr. Pincherle in predavatelja zelo stvarno odgovorili na razne take izmaličene opazke ter s tem dokazali, da so pravilno doumeli veličino osvobodilne borbe.

VATIKAN IN LA PIROVO POSLANSTVO V HANOJU

(Poseben dopis)

RIM, januarja. — Kljub temu, da je poslanstvo, ki ga je bivši župan Firenc Giorgio La Pira v novembru opravil v Hanoju, zaradi poznejših zapletljajev, privedlo do nepredvidenih posledic v italijanski vladi (ostavka zunanjega ministra Amintora Fanfanija), smemo kategorično zatrditi, da Vatikan v tej La Pirovi akciji ni bil tuj.

Po nekaterih vesteh iz diplomatskih krogov sv. stolice smemo z gotovostjo zatrditi, da so zelo visoki predstavniki vatikanskega državnega tajništva vnaprej vedeli za La Pirovo misijo v Hanoju in ne le, da je niso zavrli, kar bi bili lahko storili, pač pa je vatikanska diplomacija temu poslanstvu šla na roko. Sam Giorgio La Pira je v nekem razgovoru, ki ga je imel 7. decembra lani v Firencah s Petrom Weissom iz New Yorka, prijateljem ambasadorja Goldberga, predstavnika ZDA pri Združenih narodih, izjavil, da je Vatikan vedel za njegovo potovanje in da je bil zadovoljen z doseženimi uspehi.

Nadalje se ve, da je La Pira, čeprav je njegova pot iz Rima v Hanoj šla skozi Varšavo, dobil prve stike z vlado v Hanoju nekaj dni prej preko madžarskih cerkvenih krogov, ki so o tej iniciativi obvestili svojo vlado in ta je poobestila svoje veleposlaništvo v Hanoju, naj o tej pobudi obvestijo oblasti Severnega Vietnama.

Lahko zatrdimo še, da odkritje La Pirovega poslanstva s strani ameriških vladnih oblasti ni bilo prav nič pogodu diplomaciji svete stolice, kajti v teh krogih se je smatralo, da je prezgodno odkritje pobude enakovredno njenemu polomu. In prav v tem moramo iskati vzrok temu, da je Vatikan ponovno posegel v zadevo Vatikana in to tudi po drugih poteh in pri tem prevzel neposredno odgovornost o svoji diplomatski akciji.

Kljub temu se bomo tu omejili le na oceno La Pirovega poslanstva, kajti to poslanstvo predstavlja dejansko začetek vatikanske dejavnosti v vietnamski zadevi.

Glede uradnih odnosov med Vatikanom in La Pirovim poslanstvom se je iz gotovih virov zvedelo, da La Pira v svojo pobudo ni vpletel formalne odgovornosti svete stolice. Tako pobudo, kot vso ustrezno odgovornost je formalno prevzel nase in sta bili njegovi. Toda nekatere podrobnosti v zvezi s tem poslanstvom so bile predhodno dogovorjene z neko vplivno osebnostjo vatikanskega državnega tajništva in ta osebnost bi prav gotovo ne mogla pristati na pobudo Giorgia La Pire ter mu zagotoviti konkretno podporo določenih krogov in kanalov vatikanske diplomacije, če bi ne bila dosegla pristanka najvišje oblasti svete stolice. Po vatikanskih ocenah je La Pira moral iti v nekakšno «izvidnico», to se pravi — potipati teren. Nato pa bi po rezultatih njegovega poslanstva — diplomacija svete stolice izvajala ustrezne posledice in nato sklepala, na kakšen način bi se bilo treba tega vprašanja lotiti.

To je dejstvo glede vloge, ki jo je Vatikan imel v zvezi z La Pirovim poslanstvom v Hanoju.

Celo v krogih vatikanske «desnice» se priznava vrednost poslanstva, ki ga je opravil La Pira. Neka vplivna osebnost iz teh katoliških krogov, in to izrazito desničarska osebnost, je v teh dneh takole ocenila La Pirovo poslanstvo:

«Ne verujemo, da bi mogel kdo te razne poskuse oceniti kot škodljive in brezkoristne. Zato se tudi zadeva razgovora La Pire s Hočiminhom ne sme smešiti. Očitno je, da so posegli vmes tuji elementi, ki so pobudi vzeli določeno nujno diskretnost, tajnost, ki je potrebna za dosego uspeha, ko so zadevo razbobnali. To pa je vsej stvari dalo drugačno vsebino. Vendar se nam ne zdi pravično, obsoditi La Piro, ker se je hotel osebno, v smislu svoje «genialnosti» in «duhovnosti», vmešati v sondiranje položaja. Za nas Hočiminhova zanikanja ne pomenijo veliko, kajti to je le element, ki mu omogoča, da se uveljavi pri pogajanjih. Vendar ne dvomimo, da ima to, kar je poročal La Pira, svojo vrednost... Da La Pira lahko pogreši in da mu na koncu lahko marsikaj tudi očitamo, ni nikakega dvoma... vendar iz tega ne sledi, da bi lahko podvomili v njegove namene ali da bi mu mogli pripisati škodljivost, ki je izključno navidezna.»

ANTONIO JERCOV

MOTIV S KRASA (Foto M. Magajna)

PO PODATKIH ZVEZNEGA STATISTIČNEGA URADA

Jugoslovanski obračun ob koncu minulega leta

Zmanjšana smrtnost - Osebni dohodki in kupna moč - Zmanjšan tempo večanja industrijske proizvodnje - Naraščanje izvoza in manjšanje uvoza

BEOGRAD, januarja. — Zvezni zavod za statistiko se je potrudil dati zaokroženo sliko o minulem letu. Da bi to dosegel, je zvezni zavod za statistiko uporabil metodo ocene; izkušnje iz prejšnjih let pa dokazujejo, da so poznejše razlike glede takih ocen, v kolikor jih je sploh bilo, povsem neznatne.

Če izhajamo od podatkov, da je Jugoslavija v teh dneh v matičnih knjigah beležila prve tisoče novih prebivalcev nad 19 milijonov in pol, potem lahko izvajamo prvi sklep, da je leto 1965 bilo glede tega «bolj plodno» kot je bilo leto 1964. Število prebivalcev se je v 1965. letu povečalo za 229.000. Nekoliko hitrejše naraščanje prebivalstva ni toliko rezultat večje natalitete, pač pa zmanjšanja smrtnosti. V letu 1965 je umrlo 8,7 oseb na tisoč prebivalcev, v letu 1964 pa je smrtnost znašala 9,4 promil.

Procesi, ki jih je sredi leta 1965 načela gospodarska reforma, se že kažejo v statističnih pokazateljih: nove delovne knjižice je v letu 1965 dobilo le 48 tisoč jugoslovanskih državljanov, tako da je v družbenem sektorju danes zaposlenih 3.580.000 oseb. Kako se je tempo zaposlovanja skrčil, se vidi po tem, da je bilo število na novo zaposlenih oseb v letu 1964 štirikrat večje kot v pravkar minulem letu.

Od celotnega števila zaposlenih odpade nekaj nad milijon zaposlenih moči na ženske. Glede zaposlovanja žensk pa je bil prav leta 1965 dosežen korak naprej. Vtem ko se je celotno število zaposlenih povečalo le za en odstotek, se je število zaposlenih žensk v tem letu dvignilo za 5 odst. Sicer še ni podrobnih podatkov o tem, v katerih dejavnostih se ženske najbolj zaposlujejo, vendar kaže, da so to predvsem trgovina in gostinstvo, pa tudi kulturno-socialne dejavnosti.

Statistika nadalje kaže, da je bilo ob koncu leta 1965 zabeleženih v zavodih za zaposlitev 236.000 oseb, od katerih odpade 40 odst. na tiste, ki iščejo prvo zaposlitev. Čeprav je število brezposelnih za 11 odst. višje kot je bilo v decembru 1964, se vsiljuje primerjava, ki dokazuje, da ni to nič izjemnega. Ob koncu leta 1962 je bilo namreč registriranih brezposelnih prav toliko — 236 tisoč. Tedaj je bilo to število razmeroma bolj negativno kot sedaj, ker je bilo število vseh zaposlenih tedaj manjše kot je bilo ob koncu leta 1965. Tudi tedaj, kot ob koncu leta 1965, je bilo med brezposelnimi veliko — 200 tisoč — nekvalificiranih delovnih moči. Značilno je, da je med temi danes več žensk, na katere sicer odpade dobra polovica vseh jugoslovanskih državljanov, ki iščejo zaposlitev.

Povprečni dohodki v Jugoslaviji so od avgusta do oktobra znašali 57.900 dinarjev, kar je za 13.300 din več kot v razdobju januar-julij. To je rezultat valorizacije osebnih dohodkov, ki je, kot je znano, v mnogih delovnih organizacijah bila izvedena z dokajšnjo opreznostjo.

V primerjavi z letom 1964 so se osebni dohodki v letu 1965 dvignili v povprečju za 39 odst., toda koliko dejansko to povečuje kupno moč prebivalstva, nam pokaže primerjava s povečanimi življenjskimi stroški, ki so se v istem času dvignili za 35 odst., potemtakem se je resnična kupna moč v letu 1965 dvignila le za 3 odst.

Zaradi julijskega in poznejšega dviga cen, ki je prav gotovo vplival na skupne premike v osebni potrošnji, se ostro razlikuje realna osebna potrošnja pred reformo in po njej. Pred reformo se je dvig osebne potrošnje vrtel okoli visoke stopnje 11 odst., v minulih petih mesecih pa se je ta zmanjšal, v primerjavi z enakim razdobjem prejšnjega leta, za 4 odst. Majhni dvig osebne potrošnje, s katerim se je, za razliko od prejšnjih let, zaključilo leto 1965, je prehodni pojav, ki bo moral biti prekoračen že v letošnjem letu.

Po velikem porastu industrijske proizvodnje od 16 odst. v letu 1964, je obračun o industrijski proizvodnji v letu 1965 pokazal le 8 odst. višjo proizvodnjo. To je letna stopnja naraščanja, s katero se je realno tudi računalo. S takšnim dvigom industrijske proizvodnje se računa tudi za leto 1966. Aktivnost industrije se s tem dejansko veže v okvire objektivnih možnosti, glede na potrebo, da se še naprej omeji uvoz surovin ter glede na dejstvo, da je v strukturi proizvodnje še več vrst blaga, ki ga je treba zamenjati z bolj iskanimi izdelki na domačem in tujem tržišču.

Po dvigu proizvodnje je med industrijskimi panogami na prvem mestu kemična industrija, kjer so zabeležili 20 odst. večjo proizvodnjo. Kemični industriji sledi industrija nafte z 18 odst., industrija papirja s 15, nekovinska pa z 10 odst. višjo proizvodnjo. V industriji gume je bil uresničen dvig 9 odst., v elektroenergiji 8, v kovinski in prehrambeni 7, v črni in barvasti metalurgiji ter v industriji gradbenega materiala pa 4 odst. dvig proizvodnje. Premoga so v letu 1965 nakopali prav toliko, kot v letu 1964.

Ob takšnem premiku obsega proizvodnje ter ob dejstvu, da se je število zaposlenih vendarle povečalo za 4 odst., vidimo, da industriji v minulem letu ni uspelo ponoviti dviga produktivnosti iz prejšnjih let, ko so v letu 1963 zabeležili 11 odst., leta 1964 pa 7 odstotno višjo produktivnost. V pravkar minulem letu se je produktivnost dvignila le za 3,8 odst.

Nepovoljne okolnosti, ki so spremljale poljedelstvo, se izražajo tudi v statističnih podatkih: bolj življenjskemu družbenemu sektorju je tudi v teh pogojih uspelo povečati pridelek za 4 odst. Splošni indeks pa je nižji, kajti privatni sektor je pokazal za 9 odst. manjši pridelek. Z drugimi besedami, se je skupna poljedelska proizvodnja v lanskem letu zmanjšala za 7 odst. v primerjavi s pridelkom v letu 1964. Na te rezultate je najbolj vplivala zmanjšana proizvodnja v vrtnarstvu in sadjarstvu, vtem ko se je živinoreja ohranila na ravni iz leta 1964

V prometu pa sta zabeležila nov polet cestni in letalski promet, vtem ko je železnica ostala na ravni prejšnjega leta, pomorski promet pa je bil celo manjši kot v letu 1964.

Gradbeništvo je v okviru dviga cen in ostalih sprememb zabeležil povečanje za 8 odst., vendar je bil obseg opravljenih del manjši zaradi omejitev investicijske potrošnje. V celoti je bilo zgrajenih 113.000 stanovanj, kar ustreza ravni iz leta 1964, v kolikor ne upoštevamo 10.000 novih stanovanj, ki so jih leta 1964 zgradili v porušenem Skoplju.

Povečanje izvoza za 10 odst. se ocenjuje kot eden najbolj izrazitih pokazateljev gospodarskega razvoja v letu 1965. Ta podatek je dejansko znak dejanskih možnosti, ki obstajajo na tem področju. Industrijskih izdelkov je bilo v letu 1965 izvoženih v tujino za 22 odst. več kot v letu 1964. Posebno veliko se je izvozilo strojev. V nasprotju s takšnim premikom glede izvoza, se beleži tudi za 4 odst. manj uvoza. To pa je precejšen korak naprej k dokončni likvidaciji deficita v zunanji trgovinski bilanci.

TANJUG

KO BRSKAMO PO STARIH DOMAČIH IN TUJIH LISTIH IN ZAPISKIH

Kako so katastrofalni potres v Messini spremljali v naših krajih in po svetu

Koliko je bilo pravzaprav žrtev? - «Edinost» je o potresu, ki se je še dolgo ponavljal, poročala vsak dan Pri reševanju so se posebno izkazali ruski mornarji

Pred dobrim tednom, točneje 28. decembra, je bila obletnica strahotnega potresa, ki je pred 57 leti zajel predvsem vzhodni del Sicilije in zahodni del Kalabrije in ki je znan kot mesinski potres, ker je do tal porušil to mesto. Ko smo pred dvema letoma in pol pisali o skopski katastrofi, smo ugotovili, da je bilo žrtev veliko, da pa bi jih bilo še veliko več, če bi ne bilo poskrbljeno za pravočasno reševanje. In vendar je bilo v Skopju razmeroma malo žrtev, če jih primerjamo z žrtvami mesinskega potresa, saj je enciklopedija Treccani okoli trideset let pozneje objavila, da je ta zahteval kar 77.203 mrtvih (v Skopju okoli 1500) dočim je bila materialna škoda ocenjena na dve milijardi lir v tedanji vrednosti italijanske valute. Iz tega sledi, da je bila materialna škoda mesinskega potresa približno enaka materialni škodi skopskega, žrtev pa je bilo neprimerno več. Sicer pa se ustavimo raje pri mesinski katastrofi.

Primorski Slovenci smo poznali potres na Siciliji in Kalabriji kot mesinski potres, ker je pri tem največ trpelo mesto Messina, ki je imelo nekaj nad 150 tisoč prebivalcev. Zanimivo je obnoviti vesti na mesinski potres zato, da primerjamo, kako so reagirali prizadeti oškodovanci in svetovno javno mnenje in še nadalje, kaj so takrat storili, da bi Messino pozidali in ljudem pomagali.

Od slovenskih primorskih listov so pisali v Gorici vsi štirje tedniki, to je «Soča» in «Primorec» tako imenovane narodne napredne struje in «Gorica» ter «Primorski list» katoliške usmerjenosti, tako imenovani starostrujarji dr. Antona Gregorčiča. V Trstu pa je «Edinost» poročala vsak dan o velikem potresu, dokler so še trajali potresni sunki skozi dva meseca in so jih našteli, kot v Skopju, nekaj sto.

Ko je prebudil prebivalce Messine ob 5. in 20 minut strahoviti potresni sunek, je bila še noč, pihal je hladen veter in je deževalo. Ljudje so skočili pokonci, seveda le tisti, ki jih niso že zasule ruševine, ter zbežali na ulice na pol goli v samih srajcah. Zaradi tektonskega premika morskega dna v mesinski ožini, so planili na obalo velikanski morski valovi ter porušili in odplavili velik del ruševin. S seboj so potegnili v morje na tisoče ljudi. Najvišje se je dvignilo morje v S. Alessi pri Reggi Calabrii, in sicer na višino 11.70 m.

V Messini so izbruhnili velikanski požari, zlasti v gornjih delih. Pri velikem pomorskem prometu skozi morsko ožino so, kakor je pisal uslužbenec na ladji «Federica» listu «Edinost», opazili v jutranji temi visoke plamene požarov, a niso vedeli, kaj se dogaja. Šele ko so se približali mesinski obali, so videli, da gorijo od potresa zrušene hiše in da šviga plamen izpod ruševin.

Potresni sunki so se nenehno ponavljali in še preostale v zrak štrleče ruševine so zasipale ulice, tako da ljudje v gosto pozidanem mestu niso imeli kam bežati. Na srečo je bilo zasidranih v luki nekaj civilnih in vojnih ladij. Najbolj prav so prišle, vsaj enkrat vojne ladje, ker so se mornarji izkrcali in začeli reševati ljudi, gasiti požare, pobirati ranjence in vzpostavljati red. Prvi so pomagali mornarji z dveh ruskih vojnih ladij, ene angleške, ter nato še dveh ruskih vojnih ladij, ki so jih prosile oblasti v Palermu, kjer sta bili zasidrani, naj priteče na pomoč Messini. Kar je bilo italijanske kopne vojske v Messini, so jo zasuli zidovi vojašnic in so zato kot nalašč prav prišla moštva tujih vojnih ladij za dela pri izkopavanju. Posebno ruski mornarji so se morali izkazati pri reševanju še živih zakopanih ljudi, ker so ljudje poklekali ob straneh ceste in ihte pozdravljali, ko so korakali mimo oddelki ruskih mornarjev. Zelo so si prizadevali pomagati tudi angleški mornarji pri postavljanju zasilnih vojaških bolnic. Kasneje je priplula še nemška vojna ladja «Die Wache».

Mladi italijanski kraljevski par: Viktor Emanuel III. in kraljica Helena sta prišla že takoj prve dni in imela težave zaradi nemirnega morja pri izkrcevanju. Kraljica Helena je takoj začela obiskovati ranjence. Potresni sunki so se ponavljali in preostali zidovi majali, ljudje so bežali, in ko je kraljica ustavljala bežeče, je dobila v gneči udarce na prsi. Tudi kralja so listi pohvalili, da se je dobro držal.

Kakor se pri velikih nesrečah navadno dogaja, izkoristijo to «priložnost» kaznjenci in izprijeni ljudje. Tako se je zgodilo v Messini. Potres je porušil kaznilnico in polovica kaznjencev je končala pod zidovi, druga polovica pa se je razkropila po mestnih ruševinah in začela ropati. Pridružili so se jim iz notranjosti Sicilije, iz neizmernih brlogov revščine, roparji iz burbonskih časov. Vlada ministr. predsednika Giolittija je bila prisiljena, proglasiti obsedno stanje, a za izrednega komisarja nad potresnim ozemljem so postavili generala Mazzo. Vojaki so se morali v prvih dneh spuščati v prave bitke z razbojniki. V trezorskih prostorih Banke commerciale so našli skupino razbojnikov, ki so jih pobili, a velik del papirnatega denarja in zlata je že izginil.

A. R.

(Nadaljevanje sledi)

Vandalsko uničevanje telefonskih govorilnic

LONDON, 6. — Londonska telefonska mreža je v nevarnosti zaradi vandalskih napadov na javne telefonske govorilnice. Po podatkih funkcionarjev in tehnikov britanskih pošt je v samem Londonu nad dva tisoč telefonskih kabin, ki niso več za rabo.

To metodično uničevanje telefonskih kabin povzroča velike težave telefonskim in poštnim funkcionarjem ter tehnikom. Posebne težave imajo tisti strokovni delavci, ki so zadolženi za vzdrževanje kabin. Brž ko ti strokovni delavci popravijo eno kabino, sta že dve spet pokvarjeni. V predmestnih predelih pa je ta odnos celo ena proti štiri.

Problem postaja še bolj kočljiv, ko gre za telefonske kabine na podeželju, kajti poškodovana in onesposobljena kabina hkrati pomeni izoliranje celega naselja od bližnjih mest in trgov. Pred tremi dnevi je poškodovana kabina bila celo povod smrti deklice. Ko je neki oče hotel v nujnem primeru iz bližnje telefonske kabine poklicati zdravnika in bolniški avto, tega ni mogel storiti, ker je bila telefonska kabina onesposobljena. Ker drugega telefona več kilometrov daleč sploh ni bilo, je deklica umrla.

Ameriški «Mariner-4» se še oglaša

WASHINGTON, 6. — Ameriški satelit «Mariner 4», ki je 14. julija lani posnel 22 fotografij planeta Marsa, po letu dni, odkar drvi po vesolju, še vedno oddaja svoje radijske signale. Tehniki ameriške ustanove NASA so ujeli satelitove radijske signale tudi 4. januarja, ko je bil «Mariner 4» oddaljil od Zemlje. Nato se ji bo milj, kar je največja razdalja, kolikor se bo «Mariner 4» sploh oddaljil oz Zemlje. Nato se ji bo začel počasi približevati, tako da bo prihodnje leto oddaljen od naše Zemlje le kakih 30 milijonov milj.

Z druge strani se je zvedelo, da je NASA organizirala v lanskem juliju konferenco, na kateri je 65 ameriških strokovnjakov sestavilo nekakšno poročilo o načrtih za ameriško raziskovanje Lune.

Sinoči je NASA v zvezi s tem najavila, da bo v dobi med 1969 in 1974 potrebno: a) «prinesti na Zemljo čim večje število vzorcev snovi s površine Lune in sicer prahu in koščkov kamna»; b) postaviti na površino Lune avtomatične naprave, kot so seizmografi, magnetometri ter nekatere druge naprave. V drugi polovici prihodnjega desetletja bodo ameriški astronavti morali: a) postaviti na Luni oporišča, s katerih bodo mogli raziskati Luno na razdalji 800 km od oporišča; b) napraviti na površini Lune do 300 m globoke vrtine.

Pred petdesetimi leti v albanskih vodah

Okoli 400 črnogorskih prostovoljcev utonilo

Po veliki zmagi srbske vojske nad avstrijsko, ki je znana kot carska bitka, in po izredno junaškem odporu srbske vojske nad avstrijsko pri Beogradu, se je slabo opremljena, številčno skromna in izčrpana morala jeseni 1915 začeti umikati pred premočjo sovražnika, ki je vedno globlje prodiral proti jugu, in se usmerila čez albanske gore, posebno ko ji je vdrla za hrbet še bolgarska vojska. Iz te dobe pred petdesetimi leti je znan pohod srbske vojske čez Albanijo, na Jadransko morje, kjer so ji priskočili na pomoč zavezniki, med temi tudi Italija.

Seveda se je tudi v tej dobi dobro izkazala črnogorska vojska, ki je ves čas umika srbski vojski krila boke. Glas o junaštvih srbske in črnogorske vojske je segel tudi čez Atlantik in v ZDA so se začeli zbirati prostovoljci za pomoč domovini v nevarnosti. Še posebej so se glede tega izkazali Črnogorci v ZDA in v Kanadi. Ti so začeli zbirati sredstva celo za kritje potnih stroškov, saj so morali najeti in celo plačati ladjo, ki jih bo iz Amerike pripeljala na bojišče v domovino.

In tako se je že sredi avgusta 1915 odpravila iz Kanade prva večja skupina črnogorskih prostovoljcev, ki se je vkrcala na dve veliki ladji, ki sta jih pod zavezniško zaščito pripeljali v Solun, odkoder so se prostovoljci na grških ladjah prepeljali v Črno goro.

Druga skupina pa je prišla nekaj mesecev pozneje in prispela najprej v Neapelj, od koder je 5. januarja 1916 odpotovala na italijanski ladji «Brindisi» proti albanskemu pristanišču Medovi. Ladja je priplula pred albansko pristanišče 7. januarja ob zori. V Medovi je bilo tedaj okoli sto tisoč srbskih in črnogorskih vojakov, ki so se bili umaknili pred sovražnikom. In ti tisoči ljudi so z navdušenjem gledali na ladjo svojih rojakov, ki so prihajali na pomoč. Toda ko je bila ladja «Brindisi» le nekaj sto metrov od obale, je nenadoma odjeknila strahotna eksplozija, vodni stolp se je dvignil visoko v zrak, vso ladjo je zajel gost dim in tisoči Srbov in Črnogorcev je na kopnem gledalo, kako ladja «Brindisi» s svojim človeškim tovorom izginja pod vodo.

Po podatkih, ki jih zasledimo v knjigi «Prostovoljci iz Amerike», ki je 1962. leta izšla v Detroitu v ZDA, je bilo na italijanski ladji «Brindisi» 491 črnogorskih dobrovoljcev. Na srečo se je 101 brodolomec rešil, 390 Črnogorcev, ki so prišli iz Amerike in Kanade, da bi svojim bratom pomagali, pa je utonilo. To je bila največja tragedija v vsej zgodovini srbske in črnogorske vojske v prvi svetovni vojni.

Nekaj zaplat kože ali krzna še ne more dati podobe človeka iz davnih, davnih časov «Enega milijona let pred Kristusom» (naslov filma), toda za film je tudi to dovolj, posebno če zaplate krzna bolj skromno zakrivajo lepo dekle, kakršna je Raquel Welch.

RADIO-TELEVIZIJA

PETEK, 7. JANUARJA 1966

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih; 11.45 Pevci in ansambli; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasbeno potovanje; 17.00 Kvintet New Harlekin; 17.20 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Nove plošče resne glasbe; 19.00 Zbor «Costanza e Concordia»; 19.15 A. Bratuž: «Moralna filozofija Alana iz Lilla»; 19.30 Glasbeni kontrasti; 20.00 Šport; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.45 Pesmi brez besed; 21.00 Koncert operne glasbe; 21.45 O kritiki marksizma v Italiji; 22.10 Kitarist A. Pizzigoni; 22.30 Variacije v jazzu; 23.00 Pesmi za dva.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Orkestra Casamassima in Russo; 13.35 Istrske in dalmatinske; 13.50 Knjižne novosti; 14.00 Koncert; 14.20 Orkester Pacchiori; 14.40 Spomin na Ruggera Rovana.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Pesem sledi pesmi; 11.30 Harmonikar T. Gumina; 11.40 Iz turistove beležnice; 12.00 In 12.55 Glasba po željah; 13.40 Melodije; 14.00 Popularne skladbe; 15.00 Ruske narodne; 15.45 Veseli trio iz Doline; 16.00 Kulturni zapiski; 16.20 Operni koncert; 17.10 Prijetna glasba; 18.00 Prenos RL; 19.00 Šport; 19.30 Prenos RL; 22.15 Saksofonist R. Scott; 22.35 Mali večerni koncert.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.45 Pesem sledi pesmi; 10.05 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.15 Italijanska potovanja; 11.30 Verdi in Bellini; 11.45 Skladbe za godala; 13.30 Dva glasova, en mikrofon; 14.55 Vreme na morjih; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Simfonična glasba; 17.25 Italijanski skladatelji; 18.00 Po vatikanskem koncilu; 18.10 Dickens-Soderini: «Le campane»; 18.55 Tucci in njegov ansambel; 19.10 Oddaja za delavce; 21.00 Simfonični koncert, ob koncu knjižne novosti; 22.35 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 9.35 Nasveti za konec tedna; 10.35 Nove ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 11.40 Orkester; 12.00 Zvočni trak; 14.05 Pevci; 15.00 Plesna glasba; 15.35 Album za mladino; 16.38 Glasbeni zmenek; 17.25 Oddaja za avtomobiliste; 17.35 Poljudna enciklopedija; 18.35 Enotni razred: Leonardo da Vinci; 18.55 Vaši izbranci; 20.00 Večerne fantazije; 21.00 Aktualnosti; 21.40 Glasba v večeru; 22.00 Jazz.

III. program

18.30 Filmske novosti; 18.55 Prejeli smo; 19.15 Ital. periodični tisk; 19.30 Koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Telemann in Stamitz; 21.20 Moliere: «Šola za žene».

Slovenija

8.05 Operna matineja; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Domače viže — domači ansambli; 9.35 Janez Kuhar: Zima poje; 10.15 Dva hrvatska pianista; 10.35 Novost na knjižni polici; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Iz oper Borisa Papandopula; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz narodne skrinje; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola: Štirje letni časi; 14.35 Madžarske narodne; 15.20 Napotki za turiste; 15.30 Od vasi do vasi; 15.45 V svetu znanosti; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Simfonični koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.20 Plesni orkester; 18.45 Kulturni globus; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Tri uverture F. Suppeja; 20.20 Zunanjepolitični pregled; 20.30 Portreti naših pevcev; 21.15 O morju in pomorščakih; 22.10 Za ljubitelje jazza; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Rivier: Simfonija št. 5.

Ital. televizija

8.30 Šola; 16.45 Nova srednja šola; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Koncert v miniaturi; 19.35 Na pragu znanosti: «Laser»; 19.55 Sportne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Giorgio Prosperi: «Kralj»; 23.20 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 «Evropa štev. 7»; 22.15 TV zgodba «La formula segreta».

Jug. televizija

10.00 TV šola; 16.35 Poročila; 16.40 Tečaj ruščine; 17.00 Učimo se angleščine; 17.30 Pogovor o slovenščini; 18.00 Vzdolž in počez; 18.25 Obzornik; 18.45 Pariz brez vodiča; 19 15 Narodna glasba; 19.40 Črna tabla; 20.00 Dnevnik; 20.30 Film «Pikvikovci»; 22.00 Zadnja poročila.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Na delu ali v službi bo vladalo izredno vzdušje, vendar tega ne izkoriščajte. V družini neznaten spor.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Razmere vam bodo pomagale prebroditi manjšo težavo. Postavite se po robu neki kapriciozni osebi.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pošteno se boste morali pripraviti na neko novo delo. V čustvenih zadevah ste pred odločilnim korakom.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Pri delu ali v službi na splošno boste imeli zadovoljive uspehe. Ne bo pa tako, kar zadeva vaše čustvene težnje.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Sprli se boste z nekom, ki se čuti vzvišenega. Naj vas trenutni ogenj ne potegne predaleč.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Sreča je sicer na vaši strani, toda ne zanašajte se le nanjo. V družini se boste čutili nekoliko odtujene.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Neki strokovnjak se bo zanimal za vaš način dela. Novo prijateljstvo, ki bi se znalo spremeniti v ljubezen.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nekoliko vam bo pomagala intuicija, nekoliko pa tudi praksa. Več diplomacije z osebo, ki bi jo radi pridobili.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Lepe perspektive za plodno delo, vendar ne bo šlo vse gladko. Upoštevajte reakcijo ožjih sorodnikov.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Slabo boste tolmačili neko naročilo ali ukaz. Ne zanašajte se izključno na zunanji videz.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če nekdo z vašim delom ni zadovoljen, ni krivda na vaši strani. Precejšnja novost v novih čustvih.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Pripravite se na to, da boste pri delu ostali sami. Zanimivo srečanje, morda tudi kaj več.

Goriško-beneški dnevnik

TUDI GOLE ŠTEVILKE MARSIKAJ POMENIJO

Lanskoletna dejavnost Zelenega križa poudarja njegov človekoljuben namen

Še vedno težave z novim sedežem - Letos nakup novega rešilnega voza in morda tudi namestitev radijskih telefonov

Zeleni križ predstavlja ob koncu lanskega leta izredno ploden obračun svojega dela, ki naj ga ilustrirajo v nadaljevanju objavljene številke. Vozila Zelenega križa so v 1965. letu prevozila 93.616 kilometrov poti, osebje te ustanove pa je posredovalo v 5016 primerih. Vozila so opravila 1062 brezplačnih prevozov z 7991 kilometri, prevoženimi v Gorici in po pokrajini. Člani Zelenega križa so bili deležni 981 prevozov, za katere so vozila opravila 25.000 dolgo pot.

Osebje je nudilo prvo pomoč ali dalo injekcije 6588 pacientom, ponoči pa je opravilo 30 pregledov. Potrošilo je 30.790 litrov terapevtskega kisika. Dodamo naj še nekaj številk o poslovanju potujoče knjižnice ZK: 3112 čitateljev si je izposodilo 5855 knjig.

Ustanova razpolaga s šestimi rešilnimi avtomobili, od katerih je eden dodeljen civilni bolnišnici v Krminu. Za primere utopitve ali zadušitve, za poliomielitične in ponesrečence z elektriko razpolaga z jeklenimi pljučmi, ki so rešila smrti že marsikaterega ponesrečenca.

Ker želi še bolj okrepiti svojo dejavnost, namerava v novem letu kupiti rešilni voz fiat T-1500, v katerem je prostora za dve nosilnici; takšen voz bi bil najbolj primeren za prevoz ranjencev v prometnih nesrečah.

Vrhu tega se ukvarjajo z namestitvijo radijskih komunikacij na dva ali tri najboljše rešilne vozove, vendar postopka za namestitev aparatov kakor tudi plačilo visoke takse še niso zaključili.

Prav gotovo najvažnejše vprašanje, s katerim se ukvarja vodstvo te tako umanitarne ustanove, pa je gradnja novega sedeža, v katerem bi se mogla ustanova primerno razviti ter v še večji meri nuditi svojo pomoč prizadetim osebam. Načrti so bili že pred časom izdelani ter jih je tudi odobrila občinska gradbena komisija, manjkajo pa sredstva, da bi jih izvedli. Naj bi novo leto prineslo Zelenemu križu tudi v tem pogledu kar največ dobrega.

IZ TRŽIČA

Priprave za občinski proračun

Občinski odborniki v Tržiču so na delu za pripravo občinskega proračuna za 1966, ki ga bodo predložili na seji občinskega sveta. To je prvi proračun gospodarske petletke in bo upošteval postavke, ki tvorijo osnovo tega načrta. Obenem bodo morali vskladiti ta proračun tudi s programom, ki so si ga postavile stranke levega centra.

Danes se v Tržiču prične pokrajinski kongres KPI

Drevi se bo v dvorani Roma v Tržiču začel pokrajinski kongres Italijanske komunistične partije. Danes je na sporedu glavno poročilo pokrajinskega tajnika Menechina, medtem ko se bo delo kongresa nadaljevalo še jutri in se zaključilo v nedeljo zvečer z izvolitvijo novega izvršnega odbora, nadzorne komisije in delegatov za vsedržavni kongres. Ob zaključku bo spregovoril tudi član vodstva stranke G. Pajetta. Na kongres so povabili zastopstva pokrajinskih vodstev strank kakor tudi delegacijo Zveze komunistov iz bližnjega jugoslovanskega območja.

Darila za mestne stražnike pred «Caffè Teatro» v Gorici

VELIK PORAST OBMEJNEGA PROMETA

V decembru so zabeležili na Goriškem nad 395.000 prehodov v osebnem prometu

Lani je šlo čez mejo nad 2.837.000 potnikov - V primerjavi z letom 1964 znaša porast za okrog 70 odstotkov

Maloobmejni osebni promet na goriškem področju v zadnjih mesecih naglo narašča in od meseca do meseca smo v zadnjem času beležili nove absolutne rekorde. To velja tudi za pretekli december.

Po podatkih obmejnih organov je v decembru dosegel osebni promet na tem področju kar 395.433 prehodov; od tega so zabeležili 157.201 prehod s potnimi listi pri Rdeči hiši ter 238.232 prehodov s prepustnicami raznih vrst in dvolastniškimi dovoljenji.

S potnimi listi je odšlo v Jugoslavijo 75.811 italijanskih državljanov, vrnilo pa se jih je 72.758; tujih državljanov je prišlo s potnim listom 4.895, odšlo pa jih je 3.737.

Z dvolastniškimi dovoljenji je šlo na drugo stran 2.251 italijanskih in 4.576 jugoslovanskih državljanov. Z navadnimi prepustnicami je potovalo na sosednje področje 118.146 italijanskih in 107.741 jugoslovanskih državljanov; s posebnimi prepustnicami je potovalo 1932 Italijanov in 295 Jugoslovanov; s tranzitnim dovoljenjem pa 3.291 Jugoslovanov.

Porast osebnega prometa je razviden tudi če primerjamo podatke za vse leto 1965 z onimi iz leta 1964. Lani je na goriškem področju odšlo v Jugoslavijo s potnimi listi 693.271 italijanskih in prišlo 160.195 tujih državljanov; od tega 680.560 italijanskih in 155.884 tujih državljanov na prehodu pri Rdeči hiši, preostali pa so potovali z železnico iz Gorice v Novo Gorico ali obratno. V primerjavi z letom 1964 je potovalo s potnimi listi 560.233 ljudi več, od tega 503.215 italijanskih in 57.018 tujih državljanov; porast prehodov je torej skoro trikraten.

Čeprav ne v taki meri, pa je porasel tudi promet s prepustnicami, ki je znašal lani na vseh prehodih skupno 1.984.404 oseb, od tega 902.358 italijanskih in 1.082.046 jugoslovanskih državljanov, ker je skupno 598.630 ljudi več kot prejšnje leto, ko so zabeležili 1,385.774 prehode s prepustnicami raznih vrst. Tudi v prometu s prepustnicami je odpadla skoraj polovica prehodov na blok pri Rdeči hiši.

VČERAJ POPOLDNE V GORICI

Požar v trgovini Pitassi povzročil 50 milijonov lir škode

Ogenj je uničil ves konfekcijski oddelek v prvem nadstropju

Včeraj popoldne je izbruhnil požar v veletrgovini Pitassi na Verdijevem korzu v Gorici. Ogenj je hipoma zajel ves otroški oddelek v prvem nadstropju in je kljub prizadevanju goriških gasilcev povzročil po prvih ocenitvah okrog 50 milijonov lir škode.

Nekaj po 16. uri je soseda, ki stanuje v bližini trgovine in je prva opazila dim, telefonsko poklicala goriške gasilce, ki so takoj prihiteli na pomoč s tremi brizgalnami in zložljivo lestvico. V nekaj minutah so že gasili, vendar je medtem ogenj zajel ves otroški konfekcijski oddelek, ki je v prvem nadstropju. Gasilcem je uspelo omejiti požar na prvo nadstropje in so preprečili, da bi se razširil na oddelke v pritličju in v drugem nadstropju.

Pod vodstvom svojega poveljnika Nardinija in podpoveljnika Maniaca so bili gasilci na delu do 20. ure, ko so odstranili vsako nadaljnjo nevarnost. Medtem ko to pišemo, še niso točno ugotovili, kako in zakaj je nastal požar vendar se domneva, da je vzrok kratek stik, ali kaka druga okvara na električni napeljavi.

Med gašenjem se je vzdolž ulice na pločniku nabrala velika množica radovednežev, ki so opazovali gost dim, kateri se je valil skozi okna prvega nadstropja, medtem ko so gasilci vse nadstropje preplavili z vodo.

Kino

Gorica

CORSO. 14.30, 19.15 in 22: «La gran. de corsa», J. Lemmon, T. Curtis in N. Wood; ameriški barvni film.

VERDI. 16.00: «Lady L.», Sofia Loren in P. Newman; ameriški barvni kinemaskopski film.

MODERNISSIMO. 16.00: «Peter Pan e le sue meravigliose avventure», barvna slikanica Walt Disneya; sledi dokumentarni film «Il cavallo tatuato».

VITTORIA. 17.00: «Hong Kong... Portofranco per una bara», Heinz Drache in Elga Andersen; nemški barvni film.

CENTRALE. 17.00: «Tom e Jerry, discoli volanti», Ameriška risanica v barvah.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 3,9 stopinje nad ničlo ob 15.10 in najnižjo 4,4 stopinje pod ničlo ob 0.30 uri. Povprečna vlaga 43 od sto.

TRADICIONALNE NAVADE OB PRAZNIKU 6. JANUARJA

Obdaritev mestnih stražnikov za njihovo naporno delo

Srečanje turističnih delavcev Gorice in Nove Gorice na prehodu Rdeča hiša

Z vrsto tradicionalnih prireditev in navad se je včeraj zaključil praznik treh kraljev, ki ga sonarodnjaki proslavljajo pod imenom «befana» ali «epifanja». V Čedadu je patriarh maševal z mečem, v katerega je vrezana letnica iz 14. stoletja, v Huminu pa je župan med mašo podaril župniku cekin. Oba običaja izvirata iz starih časov ter sta se ohranila vse do danes.

Na Goriškem so imeli svoj praznik stražniki vseh vrst, financarji, predvsem pa otroci državnih uslužbencev.

Mestni stražniki v Gorici so postavili na najvažnejša križišča v mestu voščila z napisi, kjer so vozniki od jutranjih ur dalje prinašali najrazličnejša darila: pijačo, slaščice, štedilnike, hladilnike in drugo podobno blago, s katerimi so jim posamezniki in podjetja hoteli izkazati svojo hvaležnost za naporno delo, ki ga opravljajo za varnost na cesti. Darila so prinesli tudi prometni policiji, financarskemu korpusu itd. Obdaritve so bile tudi v Tržiču, Gradiški, Čedadu itd.

Včeraj dopoldne nekaj po 10. uri je prinesel darove pokrajinske turistične zveze njen predsednik Peternel tudi obmejnim organom pri Rdeči hiši, kjer jih je sprejel dr. Julianis, ki se je zahvalil za darila. Skupaj s podravnateljem te ustanove Spangherjem sta nato odšla na jugoslovansko stran, kjer sta izročila darove tudi jugoslovanskim obmejnim organom. Pri tej priliki so si goriški turistični predstavniki izmenjali voščila s predstavniki Goriške turistične zveze Ludvikom Gabrijelčičem in Franom Žižkom, s predstavnikom carinikov Blažem Bergincem in predstavnikom jugoslovanskih organov na tem sektorju ter se z njimi zadržali v prijateljskem pomenku.

Predstavniki pokrajinske turistične ustanove (EPT), iz Gorice in Goriške turistične zveze iz Nove Gorice med včerajšnjim srečanjem na prehodu Rdeča hiša, kjer so si izrekli voščila

Piero Caleffi: LAHKO JE REČI LAKOTA...

33.

O tistih blokih so se širili strahotni glasovi. Kasneje po osvoboditvi jih je potrdil s svojimi izpovedmi kak esesovec, ki je bil v njih v službi. Januarja 1945 je živelo tam notri okrog 700 človeških bitij v nepopisnih razmerah. Umazano tekočino, ki so ji rekli «juha», so jim dobavljali od zunaj kar po cevi ter je kapala in tekla v neke vrste svinjsko korito. Ti reveži so se morali naravnost boriti za to oblodo, pri čemer so bili oklenjeni med seboj kakor volkovi. Tu pa tam so krvniki v zabavo vrgli med ta trop kako rezino kruha in pogostoma je med prerivanjem kdo poginil. Ko so esesovci šli v ta bloka, so bili vedno najmanj v treh: dva sta imela naperjeno brzostrelko, eden pa je držal v pesti bikovko, ali dolg kavelj. Pogostoma so te nesrečneže mrtvinčili s tem orodjem in če so se kdaj v svoji blaznosti skušali upreti, so jih pokončali s streli iz brzostrelke.

Pogostoma smo v neprespanih nočeh slišali čudne ropote, ki so prihajali z onstran lesene stene, ki nas je ločila od tistega ograjenega prostora. Včasih smo slišali tudi topotanje stopal po kamnitih ploščah na dvorišču. Takrat so jim ukazali, da morajo iti na prosto ter korakati nagi v ledeni noči s 30 stopinjami pod ničlo.

Do pokola je prišlo 1. februarja ponoči. Nesrečneži so zbrali svoje zadnje moči in so se sporazumeli, da bodo pobili paznike, ki so bili kruti in popolnoma izprijeni interniranci. Nenadoma so jih napadli, jim vrgli na glavo odeje, jih zadušili ali obesili na tramove blokov s trakovi, ki so jih izrezali iz odej, ali pa jih besno pokončali s kosi razbitih sip.

Potem so nametali odeje na bodečo žico z visoko napetostjo, ki je bila potegnjena po vrhu zida. Preplezali so zidove, napadli stražnike v dveh čuvajnicah, jih ubili in se polastili dveh strojnic. 80 jih je izgubilo življenje na tistem zidu, drugi so se razkropili po gričih in po prostrani donavski dolini ter bežali proti Jugoslaviji.

Po vsem področju so razposlali esesovce z njihovimi prekletimi psi. Polovili so vse te reveže, ki so bili le še senca življenja, komaj pokriti s cunjami, s pošvedranimi coklami na nogah, zlačnjeni ter izčrpani od trpljenja in tega zadnjega napora. Uspelo jim je, da so ubili kakšnega zasledovalca. To pa je bilo tudi vse.

Nato smo slišali le besne in blodne krike in odmev strelov onkraj zidov. In ob svitu naslednjih dveh juter smo bili priča nenehni procesiji nosačev, ki so prihajali skozi železna vrata, hodili mimo našega bloka s praznimi nosili ter se nato vračali s tistim žalostnim tovorom. Ali so bila to še človeška trupla? Videl sem jih na nosilih in se zgrozil. Zdela so se le okostja, prevlečena z modrikasto kožo, ki je bila vsa raztrgana, razmesarjena, preluknjana od krogel, preprežena s krvavimi madeži, ki se niso niti več zdeli iz krvi, tako so bili obledeli. V tej zmešnjavi udov so imele sklonjene glave naravnost peklenski izraz. Lične kosti brez mesa, steklene, razprte oči, kadar so sploh še bile v očnici, polomljeni zobje, razbite in zevajoče lobanje. Za nič na svetu ne bom nikoli več pozabil tega skupka vseh možnosti mučenja človeških bitij.

Tedaj sem resnično razumel, kaj je Mauthausen.

SEM UMAZAN FAŠIST

Premestili so nas v blok 24, toda le za nekaj dni. Blokač je bil neki avstrijski baron, antinacist; njegov namestnik mlad mongolski študent, seveda komunist, ki je bil partizan v svoji zasedeni domovini.

Kljub groznim razmeram ponoči, saj smo bili na ležiščin vsi na kupu, so z nami samo tiste dni ravnali človeško Obroki živeža niso bili tako skopi, ker niso kradli «predstojniki».

Blokač je bil soliden mož, vzvišenega obnašanja in je imel edino napako, ki je lastna vsem Nemcem, to je, da je imel dolge govore. Kadar je opazil kakšen pregrešek, nas je na ta način kaznoval. Drugače nas je puščal čimbolj pri miru.

Nekaj kasneje so mu odvzeli to nalogo ter so ga dodelili grozni «disciplinski četi», ker ni kaznoval z bičanjem nekaterih deportirancev izmed nas, ki so prerezali koc, da bi se ubranili pred mrazom.

Mladi Mongolec, ki je govoril dobro francosko, je rad pokramljal z nami, italijanskimi antifašisti, ter nas je seznanjal s socialnimi razmerami in ustanovami sovjetskih republik. V te ustanove in razmere je posegla nacistična invazija, toda ostale so trdno na svojih temeljih, saj so pomenile novo civilizacijo.

V tistem bloku sem se seznanil tudi z ruskim revolucionarjem stare garde, profesorjem iz Minska, ki se je, ko mu je bilo 54 let, postavil na čelo skupini partizanov v osvojenem mestu. Bil je izredno izobražen in je brez težave govoril kakih deset jezikov. Trudil se je, da bi pozabili nanj v tistih karantenskih blokih ter mu je uspelo, da so ga ob tajni potuhi in podpori njegovih tovarišev premeščali iz enega v drugega. Ni rad govoril. Toda ko je vedel, da se lahko sprosti, je govoril na dolgo s sladkim glasom in z izbranim besediščem, pri čemer je opuščal vse argumente, ki bi se tikali taborišč V njegovem drobnem in izpitem telesu so bile živahne samo oči: bile so majhne, malce poševne, črne, zelo izrazite in mladostne; iz njih je sijalo zelo intenzivno notranje življenje.

«Karantena» se je končala nekaj dni preden je minil en mesec od našega prihoda v taborišče. Večino so nas premestili v taborišče št. 1 v tako imenovane «svobodne bloke», kjer je bila organizacija bolj urejena in disciplina manj stroga. Vsi tisti, ki so imeli neizmerno srečo, da so se ustavili v Mauthausnu in ki niso zboleli, so lahko upali, da bodo ostali živi.

Med «stalno posadko» taborišča št. 1 z določenimi nalogami, ki je štela okrog 5000 internirancev, se je lahko kdo uvrstil v vsakodnevno rutino, tako da so nanj pozabili.

Toda vse to se ni tikalo nas. Nas so premestili tja samo v pričakovanju transporta v delovno taborišče. Namestili so nas namreč v blok 13, ki je bil prehoden. Tu nas niso mnogo nadlegovali. Živež je bil za malenkost boljši in bolj obilen, na vsakem ležišču smo spali v dveh ali največ v treh in le malokdaj je pela bikovka. To je bila vsaj moja izkušnja v tistih dneh v bloku 13 kljub obešenjaškemu izrazu v obrazu blokača, nekega Nemca, ki je imel na prsih črni trikotnik «asocialnih»: ciganov, pederastov ter kriminalcev, ki so bili podvrženi osebnemu nadzorstvu. Ta se je hvalil, da je z lastnimi rokami ubil najmanj 700 internirancev, odkar je bil v Mauthausnu (in bil je najbrž mnogo let).

Tudi mi smo hodili na apel na veliko dvorišče, ki smo ga zagledali ob svojem prihodu. Poveljnik taborišča, esesovski stotnik, je skoraj vedno prisostvoval apelu na konju. Esesovci so nas prešteli in nato napravili delovni raport. Tudi tu so veljali bedasti gibi «kape dol, kape gor», ki so jih zaukazali v nemščini, a so bili še bolj zapleteni, ker jih je moralo deset tisoč mož opraviti s sinhroniziranc kretnjo. In ta zadeva je bila včasih neskončna in je trajala ure in ure, če so ugotovili razliko za enega samega moža v štetju. In morali smo stati nepremično v vrsti, na mrazu in pogostoma na dežju in med sneženjem. Zloglasna nemška «organizacija» se je pač znašala nad ljudmi vedno tako, in če hočete, je spadal k temu tudi naravnost pikolovski pregled uši. Postavili so nas v vrsto skoraj vedno na prostem, popolnoma nage in z obleko, pregnjeno čez roko. Pomočniki so nas pregledovali drugega za drugim po telesu in obleki in če so našli na nas kakšno uš, so nas najprej često pretepli, preden so nas razkužili. «Logika» je bila v tem, da so nas pustili živeti v takšnih pogojih, da se je morala golazen razmnoževati s strašno naglico. Potem pa so nas kaznovali, če so našli na nas tudi eno samo uš, ki je zbežala našim skrbnim posamičnim pregledom. *(Nadaljevanje sledi)*

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

MEDNARODNI NOGOMET — VČERAJ V LONDONU

ŽREBANJE SKUPIN SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Anglija - Urugvaj (11. julija) otvoritvena tekma

Italija v IV. skupini s SZ, Čilom in S. Korejo

LONDON, 6. — Danes so v Royal Garden Hotelu v Kensingtonu razdelili vse kvalificirane reprezentance v finale svetovnega nogometnega prvenstva v štiri skupine in nato izžrebali tudi pare nadaljnjih kvalifikacijskih tekem.

Žrebanje, ki je bilo izvedeno po določilih nosilcev skupin, je dalo naslednje izide:

I. SKUPINA
Anglija, Urugvaj, Francija, Mehika

II. SKUPINA
Argentina, Nemčija, Španija, Švica

III. SKUPINA
Brazilija, Madžarska, Portugalska, Bolgarija

IV. SKUPINA
Čile, Sovjetska zveza, Italija, Severna Koreja.

Tekme prve skupine bodo igrali v Londonu, druge v Birminghamu in Sheffieldu, tretje v Liverpoolu in Manchestru, četrte pa v Middlesbroughu in Sunderlandu.

Tekme po skupinah pa bodo kakor sledi:

I. skupina
11.7. v Wembleyu **Anglija-Urugvaj**
13. v Wembleyu **Francija-Mehika**
15. v White Cityju **Urugvaj-Francija**
16. v Wembleyu **Mehika-Anglija**
19. v Wembleyu **Francija-Anglija**

II. skupina
12.7. v Sheffieldu **Nemčija-Švica**
13. v Birminghamu **Španija - Argentina**
15. v Sheffieldu **Švica-Španija**
16. v Birminghamu **Argentina-Nemčija**
19. v Sheffieldu **Argentina-Švica**
20. v Birminghamu **Španija-Nemčija**

III. skupina
12.7. v Liverpoolu **Bolgarija - Brazilija**
13. v Manchestru **Madžarska . Portugalska**
15. v Liverpoolu **Brazilija . Madžarska**
16. v Manchestru **Portugalska - Bolgarija**
19. v Liverpoolu **Portugalska - Brazilija**
20. v Manchestru **Madžarska - Bolgarija**

IV. skupina
12.7. v Middlesbroughu **SZ - S. Koreja**
13. v Sunderlandu **Čile . Italija**
15. v Middlesbroughu **S. Koreja - Čile**
16. v Sunderlandu **Italija . SZ**
19. v Middlesbroughu **Italija - S. Koreja**
20. v Sunderlandu **Čile - SZ.**

Četrtfinalne tekme za pokal Jules Rimet se bodo začele 23. julija po naslednjem sistemu:

a) prva I. skupine — druga II. skupine
b) prva II. skupine — druga I. skupine
c) prva III. skupine — druga IV. skupine
d) prva IV. skupine — druga III. skupine

Polfinale bo 25. in 26. julija med zmagovalkama a in c skupine ter zmagovalkama b in d. Finale bo 30. julija v Wembleyu.

Avtomobilist je podrl kolesarja

Včeraj dopoldne okrog 10.30 ure se je peljal Aldo Barbetti iz Gorice Ul. Mocchetta 1, z avtom giulietta super po cesti proti S. Giovanni al Natisone. V bližini gostilne «Quattro venti» pri Cornu di Rosazzo pa je trčil s kolesarjem, ki je prihajal iz nasprotne strani in ga podrl. Kolesar, 66-letni Guglielmo Dalmasson iz Corno di Rosazzo, je dobil pri tem poškodbe in odpeljali so ga v bolnišnico v Čedadu. Tam so ga pridržali za 20 dni na zdravljenju, ker je dobil udarec na lobanjo in si je verjetno zlomil desno ključnico.

Zapisnik je napravila cestna policija iz Gorice.

DOMAČI NOGOMET

Včerajšnja prijateljska tekma med Vesno in Primorjem se je končala s 3:1 (0:0) v korist kriških nogometašev.

Enajsterica S. Sergija je včeraj v prijateljski tekmi premagala Primorje B 2:1 (1:1).

V prvenstveni tekmi mladinskega turnirja je Primorje premagalo Cremcaffè 5:0.

ITALIJANSKI POKAL

Včeraj so odigrali štiri tekme četrtfinala turnirja za italijanski nogometni pokal 1965—66. Izidi so naslednji:

V Vicenzi **Inter — Lanerossi 2:1 (1:1)**
Goli: v 18' p. p. Corradi (L), v 42' Gori (I), v 33' Domenghini (I).

* * *

V Catanzaru **Catanzaro — Torino 4:1** po streljanju enajstmetrovk. Za Catanzaro sta bila uspešna Tribuzio (3) in Marchioro (1), za Torino pa Orlando.

* * *

V Milanu **Fiorentina . Milan 3:1 (1:0)**
Goli: v 7' p.p. Brugnera (F), v 6' d.p. Hamrin (F), v 23' Pirovano (F), v 33' Sormani (M).

* * *

V Ferrari **Juventus — Spal 4:1 (1:1, 1:1)**
Goli: v 17' p. p. Traspedini (J), v 44' Pezzato (S), v 2' prvega podaljška Menichelli, v 10' d. p. Menichelli, v 12' Leoncini.

SMUČARSKI SKOKI

ERŽEN 101,5 m

BISCHOFSHOFEN, 6. — Jugoslovan Peter Eržen je danes skočil v zadnji tekmi turneje štirih skakalnic najdlje (101,5 m) in se uvrstil na šesto mesto.

Današnji nastop se je zaključil z zmago Finca Veikka Kankkonena (100,5 in 100,5 m), ki je osvojil prvo mesto tudi v končni lestvici. Za njim se je uvrstil Nemec Neuendorff, ki je bil danes tretji za Kankkonenom in Norvežanom Wirkolo.

SMUČANJE — VELESLALOM V HINGELANDU

Francozi poraženi Prvi Švicar Favre

Jean Claude Killy na častnem drugem mestu

HINGELAND, 6. — Komaj 22-letni švicarski šofer tovornjaka Willy Favre je danes zmagal v veleslalomu za «Srebrno smreko Hingelanda». Tudi danes so Francozi izšli s tekmovanja poraženi in še najbolj Jean Claude Killy, ki se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Favreju je zmaga uspela zaradi hitrega smuka v drugem delu 1450 m dolge proge s 435 m višinske razlike in z 48 prehodi. Švicar je prvi del proge presmučal v 50"2, kar je bilo slabše od Francozov Killyja in Mauduita, od Avstrijcev Schranza, Messnerja, Nenninga in Digruberja ter rojaka Giovanolija, ki so za ta del proge rabili le 50". V drugem delu pa je Favre z odličnim slogom zabeležil čas 48"11, s čimer se je uvrstil na prvo mesto.

Vrstni red na cilju veleslaloma je naslednji:

1. **WILLY FAVRE (Šv.) 1'38"31**
2. **Jean-Claude Killy (Fr.) 1'38"6**
3. **Georges Mauduit (Fr.) 1'38"80**
4. **E. Bruggmann (Šv.) 1'38"86**
5. **Werner Bleiner (Av.) 1'39"02**
6. **Gerhard Nenning (Av.) 1'39"22**
7. **Bill Kidd (ZDA) 1'39"43**
8. **Guy Perillat (Fr.) 1'39"65**
9. **Heini Messner (Av.) 2'39"68**
10. **Stefan Kaelin (Šv.) 1'39"79**

C LIGA

PIACENZA, 6. — V odloženi tekmi A skupine je Piacenza premagala danes Udinese 1:0 (1:0). Gol je padel v 2' p. p. po krivdi Videmčana Zarda (autogol). Kotov je bilo 8:5 za Piacenzo.

PRIJATELJSKI NOGOMET

AREZZO, 6. — V trening tekmi je italijanska nogometna reprezentanca «Under 23» (igralci B lige) premagala Arezzo 2:0 (1:0). V 24' je bil uspešen Troia (Palermo), v 6. d. p. pa Pereni (Novara).

* * *

GAETA, 6. — Reggiana — Gaeta 1:0 (1:0).

* * *

CAGLIARI, 6. — Slavija (Praga)-Cagliari 2:1 (0:1).

KOŠARKA

V soboto in nedeljo v Miljah ženski mednarodni turnir

V soboto in nedeljo bo v miljski občinski telovadnici ženski mednarodni košarkarski turnir z udeležbo peterke ljubljanskega Slovana, tržaškega Acegata in A in B ekipe Mivarja.

* * *

MADRID, 6. — Nocoj je Ignis premagal ob otvoritvi športne palače Real Madrida, peterko španskih prvakov 86:77. Prvi polčas se je zaključil 46:40 v korist Real Madrida.

ODBOJKA

Zagrebška Mladost, ki bi morala v nedeljo in v ponedeljek nastopiti v Miljah in v Gorici proti šesterki tržaških gasilcev, je javila, da ne bo mogla priti v Trst.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej četrtletna 2.250 lir polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 din, mesečno 1.000 — in letno 10.000 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS Ljubljana Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca, trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst